

OPERATIV STRATEGI

Politiets indsats på
tryghedsområdet
2017-2020

Indhold

01	RESUMÉ	5
01.1	Den samlede målbeskrivelse	6
02	STATUS PÅ OMRÅDET	12
02.1	Skadesanalyse	13
02.2	Trussel og sårbarhedsanalyse	20
02.3	Fremtidig udvikling	23
03	NATIONALE MÅL	25
03.1	Nationale mål	26
04	INDSATSER - POLITIFAGLIG OPERATIONALISERING	30
04.1	Politifaglig operationalisering	31
05	OPFØLGNING OG LÆRING	39
05.1	Opfølgning og læring	40
06	RESSOURCEMÆSSIG BELASTNING	45
06.1	Ressourcemæssig belastning	46
07	FUNKTIONELLE STRATEGIER	49
07.1	Understøttelse af den operative strategi	50
08	LITTERATUR	54
08.1	Litteraturliste	55

Indledning

På baggrund af årlige nationale strategiske analyser udpeger Rigspolitiet en række operative fokusområder for de kommende år. For hvert af disse fokusområder udarbejder politiet en operativ strategi. De operative strategier har et flerårigt sigte, men er dynamiske og justeres løbende. Strategierne har et analytisk fundament, fokus på effekterne af politiets indsatser og omfatter blandt andet en udmøntning af strategiske mål til konkrete handlingsorienterede indsatser. Strategierne er udarbejdet i tæt samarbejde med både interne og eksterne samarbejdspartnere og udgør Rigspolitiets strategiske anvisninger for politikredsene 1-12 i forhold til fokusområderne. Strategierne forholder sig ikke direkte til politiets indsatser i Grønland og på Færøerne, da disse områder ikke er omfattet af de nationale strategiske analyser. I det omfang det giver mening, kan de operative strategier anvendes til inspiration for politiets indsatser i Grønland og på Færøerne.

Et af disse fokusområder er tryghed, fordi virket for tryghed er en af politiets kerneopgaver. Analyser på området dokumenterer på den ene side et generelt højt tryghedsniveau i Danmark, men viser på den anden side også, at der er områder og befolkningsgrupper, hvor trygheden er forholdsvis lav.

Den nationale operative strategi

Den nationale operative strategi vedrørende tryghed er udarbejdet som dansk politis svar på disse udfordringer og opgaver. I strategien fremgår blandt andet dansk politis ambitioner for området, som udgør det *strategiske formål*, der indleder den operative strategi og er retningsgivende for de nationale mål og indsatser. De *nationale mål* specificerer, hvad dansk politi samlet set vil have ud af indsatserne i strategiperioden. En *strategisk analyse* afdækker, hvilke rammebetingelser og udfordringer der kan identificeres på området, og hvordan de nationale mål forfølges mest hensigtsmæssigt. Den strategiske analyse bidrager således til valg af *fokusområder og delmål*, som omfatter de områder, der bør fokuseres særligt på for at indfri de valgte nationale mål. Når fokusområderne og delmålene er identificeret, udvælges de politifaglige indsatser og øvrige indsatser, der er nødvendige for at nå målene, herunder også understøttelse i form af it, HR, kommunikation og økonomi.

Hvor det er nødvendigt for at sikre en ensartet politifaglig operationalisering, fx gennem fastlæggelse af nationale standarder for politiets arbejde, suppleres strategien af nationale operationsplaner, der mere detaljeret beskriver de politifaglige indsatser og

virkemidler, der skal eller kan anvendes med henblik på at opnå de ønskede resultater. Operationsplanerne optages i givet fald som bilag til og udgør en integreret del af strategien.

Denne operative strategi er forankret i Rigspolitiet, og centerchefen i Nationalt Forebyggelsescenter er strategiejær. I overensstemmelse med politiets operative styringsmodel understøttes strategiejæreren af en strategigruppe bestående af repræsentanter fra blandt andet politikredsenes øverste ledelser og en analyse- og metodegruppe.

Strategien er gældende for perioden frem mod 1. januar 2020, men revurderes løbende i lyset af blandt andet de opnåede resultater og eventuelle ændringer i kriminalitets- og trusselsbilledet.

01

Resumé

01.1 Den samlede målbeskrivelse

Målbeskrivelsen udgør en kort udgave af den samlede strategi, der forbinder dansk politis ambitioner for tryghedsområdet med de konkrete politifaglige indsatser. De uddybende argumenter for mål og indsatser er beskrevet i de efterfølgende afsnit.

Tryghed er et af de strategisk prioriterede områder for dansk politi i de kommende år. Baggrunden for denne prioritering er politilovens §1 og dansk politis virksomhedsstrategi 2016, hvori det understreges, at dansk politi, udover at arbejde for sikkerhed og orden, også skal virke for tryghed i samfundet. Befolkningens tryghed er vigtig, da tryghed er en forudsætning for, at borgerne aktivt kan medvirke til opretholdelsen af sikkerhed, ro og orden og være engagerede medspillere i løsningen af politiets mange opgaver.

Historisk har man i politiet skelnet mellem en objektiv og en subjektiv tryghed. Hvor den objektive tryghed betegner en *faktisk* risiko for at blive udsat for fx et indbrud eller et trafikuheld, betegner den subjektive tryghed borgernes *oplevede* tryghed. Denne strategi har fokus på den subjektive tryghed. Den objektive tryghed adresseres i dansk politis øvrige operative strategier.

Sigtet med tryghedsstrategien er at bidrage til borgernes grundlæggende tryghed. Borgernes oplevelse af tryghed er påvirket af en lang række forskellige individuelle, område- og samfundsmæssige faktorer. Dansk politi spiller en vigtig rolle for trygheden, idet borgernes opfattelse og oplevelse af politiet påvirker deres tryghed. Politiet kan blandt andet bidrage til borgernes tryghed ved at understøtte et højt tillidsniveau til politiet og ved at fortsætte med at prioritere at være en nærværende og tilgængelig offentlig myndighed. Derudover kan politiet medvirke til at reducere de negative eftervirkninger af kriminalitet hos kriminalitetsramte borgere ved at yde en serviceorienteret betjening af høj kvalitet.

Strategiens analyser (se afsnit 02 Status på området) viser, at tryghedsniveauet generelt er højt i Danmark, og at det har været på et relativt højt niveau gennem en årrække. Strategiens analyser viser dog samtidig, at ofre for kriminalitet er mindre trygge end flertallet af borgerne, og at der er en række særligt udsatte boligområder, hvor tryghedsniveauet er markant lavere end i resten af landet. Politiets mulighed for at bidrage til trygheden er forskellig i forhold til, om der fokuseres på hele befolkningen, de kriminalitetsramte borgere eller forholdene i de særligt udsatte boligområder. Dette afspejles i forskellige målsætninger, fokusområder og indsatser i forhold til de tre målgrupper.

Det strategiske formål

Det strategiske formål med politiets indsats på tryghedsområdet er at fastholde et højt tryghedsniveau i det danske samfund.

Det strategiske formål giver afsæt til følgende tre nationale mål, som skal styre politiets indsats på området frem mod 2020.¹

Nationale mål

Målet for politiets indsats på tryghedsområdet er at:

- fastholde et højt tillidsniveau til politiet i Danmark.
- forbedre kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening.
- reducere den utryghedsskabende adfærd i de særligt udsatte boligområder.

Fokusområder og delmål

For at nå de nationale mål har Rigspolitiet, på baggrund af den strategiske analyse som præsenteres i afsnit 02 Status på området, prioriteret følgende fire fokusområder og fastsat en række delmål herunder:

- A. Borgernes oplevelse af dansk politi som nærværende og tilgængeligt
 - Landets politikredse afprøver nye metoder til at styrke politiets tilstedeværelse inden 2020.
- B. Civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning
 - Landets politikredse implementerer nye metoder til at styrke civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning inden 2020.
- C. Trygheds- og tillidsfokuseret betjening af kriminalitetsramte borgere
 - Dansk politi afdækker kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening med henblik på udvikling af målrettede trygheds- og tillidsskabende indsatser.
 - Dansk politi implementerer målrettede initiativer med fokus på at øge tilfredsheden med politiet blandt kriminalitetsramte borgere inden 2020.

¹ Strategiens nationale mål måles via spørgeskemaundersøgelser (Tryghedsindekset), og forandringer vurderes i forhold til, om de er statistisk signifikante. '0'-punktsmåling foretages i 2017.

D. Dialogbaseret og relationsskabende politiarbejde i lokalsamfundet

- Dansk politi implementerer nye dialogbaserede og relationsskabende initiativer i de særligt udsatte boligområder inden 2020.

Nationale mål og delmål relaterer sig som udgangspunkt til alle politikredse (og alle særligt udsatte boligområder). Set i lyset af, at de tryghedsmæssige udfordringer er forskellige i de enkelte politikredse (og udsatte boligområder), vil Rigspolitiet i løbet af 2017, i dialog med kredsene, fastsætte lokale mål og delmål som skal danne grundlag for en differentiering af krav til iværksættelse af strategiens indsatser.

For at nå de nationale mål og delmål iværksætter dansk politi en række indsatser på hvert af de fire fokusområder.

Fokusområde A: Borgernes oplevelse af et nærværende og tilgængeligt politi

Tryghed og tillid til politiet handler i høj grad om synsvinkler og opfattelser, hvorfor kommunikation spiller en afgørende rolle i det tryghedsskabende politiarbejde. Politiets tryghedsskabende kommunikation skal derfor videreudvikles blandt andet med fokus på at styrke fortællingen om det hjælpsomme politi.

Borgernes oplevelse og opfattelse af et nærværende og tilgængeligt politi er afgørende for tilliden til politiet. Politiet har i de senere år gennemført en målretning af indsatser og en centralisering af borgerbetjeningen. Selvom disse prioriteringer er fagligt velbegrundede, kan de udfordre borgernes oplevelse af et tilgængeligt og nærværende politi. Der skal derfor i strategiperioden igangsættes en række indsatser, der skal styrke politiets kontakt med og tilstedeværelse overfor borgerne. Der skal benyttes nye metoder for politiets arbejde blandt andet gennem videreudvikling og implementering af mobile politistationer. Samtidig skal Rigspolitiet afdække potentialet i en virtuel politistation, som kan styrke politiets tilstedeværelse på internettet, hvor borgerne i stigende grad færdes, og som blandt andet vil kunne adressere borgernes behov for vejledning og information i forhold til it-kriminalitet.

Fokusområde B: Civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning

Et velfungerende samarbejde mellem politi, borgere og lokalsamfund er afgørende for borgernes tryghed og tillid til politiet. Politiet vil derfor videreudvikle og afprøve nye metoder til at styrke borgerinddragelsen i politiets opgaveløsning og styrke kommunikationen mellem politi og lokalsamfund. Politikredse, som ikke tidligere har arbejdet systematisk med co-creation, skal i strategiperioden opstarte mindst én indsats baseret på co-creation metodesættet, som via en systematisk brugerinddragelsesproces engagerer andre myndigheder, private virksomheder og/eller borgere til at løfte fælles udfordringer. Herudover videreudvikles og implementeres et koncept for 'Trygheds-

ambassadører' i alle landets politikredse, hvis formål er at bygge bro mellem politi og civilsamfund på lokalt plan.

Fokusområde C: Trygheds- og tillidsfokuseret betjening af kriminalitetsramte borgere

Dansk politi skal have fokus på, at vi i alle facetter af vores kontakt med borgerne leverer den bedste betjening, så borgerens tilfredshed, tillid til politiet og tryghed sikres. Det er især afgørende, at ofre for kriminalitet oplever dansk politi som professionelt og imødekommende, og at politiet altid behandler ofre for kriminalitet med respekt og empati. Særligt i forhold til ofre for særligt krænkende typer kriminalitet såsom voldtægt, stalking og hadforbrydelser skal der gøres en forstærket indsats – blandt andet i form af nye retningslinjer, uddannelse og dialog med berørte grupper. For fremadrettet at kunne understøtte den brede indsats i forhold til at styrke betjening af ofre for kriminalitet og udvikle målrettede indsatser på området er det dog nødvendigt mere præcist at afdække omfanget og årsagerne til tilfredshed (og utilfredshed) med politiets betjening. Indledende analyser peger blandt andet på et potentiale i at videreudvikle borgerbetjeningen i servicecentre og politiets alarmcentre, da hovedparten af kriminalitetsramte borgere har deres første kontakt til politiet her.

Fokusområde D: Dialogbaseret og relationsskabende politiarbejde i lokalsamfundet

Dansk politi skal fortsat have fokus på de særligt udsatte boligområder (de såkaldte SUB-områder), som er præget af markante problemer med utryghedsskabende adfærd². For at fremme trygheden og reducere den utryghedsskabende adfærd skal det dialogbaserede, tværsektorielle og relationsfremmende arbejde styrkes via udvikling af lokalpolitiindsatser baseret på community policing.³

² Utryghedsskabende adfærd kan defineres som adfærd og handlinger, der skaber en følelse af utryghed. Hvilken type adfærd, der skaber utryghed, er afhængig af det enkelte individ, situationen og den specifikke kontekst. Utryghedsskabende adfærd kan fx være kriminalitet såsom vold, men kan også inkludere uorden og normbrydende adfærd såsom tilråb, støjende adfærd eller hensynsløs knallertkørsel.

³ "Community policing" betegner politiarbejde, hvor politiet systematisk involverer lokalsamfundet i politiets arbejde – både i forhold til at definere, prioritere og adressere de lokale kriminalitetsproblemer.

Ud fra en problemorienteret og analytisk tilgang prioriteres udviklingen af koncepter, der kan anvendes til at skræddersy indsatser til det enkelte særligt udsatte boligområde med henblik på at reducere den utryghedsskabende adfærd.

På den følgende side ses en oversigt over den samlede operative strategi for politiets indsats på tryghedsområdet. For en uddybende beskrivelse af mål og politifaglige indsatser henvises der til afsnit 04 Indsatser – Politifaglig operationalisering.

Strategisk formål

Fastholde et højt tryghedsniveau i det danske samfund

Nationalt mål

Fastholde et højt tillidsniveau til politiet i Danmark

Nationalt mål

Forbedre kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening

Nationalt mål

Reducere den utrygheds-skabende adfærd i de særligt udsatte bolig-områder

Fokusområde A)

Borgernes oplevelse af dansk politisom nærværende og tilgængeligt

Fokusområde B)

Civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning

Fokusområde C)

Trygheds- og tillidsfokuseret betjening af kriminalitetsramte borgere

Fokusområde D)

Dialogbaseret og relationsskabende politiarbejde i lokalsamfundet

Operative indsatser

A1) Afklaring af potentialet i en virtuel politistation

A2) Udvikling og implementering af koncept for mobile politistationer

A3) Trygheds-skabende kommunikation

Operative indsatser

B1) Co-creation indsatser

B2) Udvikling og implementering af koncept for 'Tryghedsambassadører'

Operative indsatser

C1) Afdækning af omfanget af og årsager til kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening
C2) Udvikling af servicecentrenes og politiets alarmcentralers betjening af kriminalitetsramte borgere
C3) Betjeningen af ofre for voldtægt, hadforbrydelser og stalking

Operative indsatser

D1) Koncept rettet mod utryghedsskabende knallertkørsel

D2) Indsatser mod unges utryghedsskabende adfærd

D3) Udvikling og implementering af koncept for community policing

Tværgående vidensspor

- V1)** Udvikling af nye mål for de centrale begreber, der kobler sig til de nationale mål
- V2)** Afdækning af årsagerne til tryghed og tillid til politiet

02 Status på området

- 02.1 Skadesanalyse
- 02.2 Trussels- og sårbarhedsanalyse
- 02.3 Fremtidig udvikling

02.1 Skadesanalyse

Den operative strategi for politiets indsats på tryghedsområdet bygger på en problemorienteret tilgang. I dette afsnit ser vi nærmere på, hvad det er for et problem, der skal løses på tryghedsområdet, og vi giver en vurdering af problemets omfang, dvs. en opgørelse af de individuelle og samfundsmæssige skader (alvor, omfang og omkostninger).

Hvad er tryghed?

Tryghed er både i forskningssammenhæng og i den offentlige debat et begreb, der tillægges mange forskellige betydninger (Scherg 2016), og det er derfor nødvendigt at afklare, hvilke former for tryghed der er relevante at adressere i en politimæssig kontekst. Politiet har overordnet både fokus på den objektive og den subjektive tryghed – hvor den objektive tryghed betegner den faktiske risiko for fx at blive udsat for et indbrud eller komme ud for et trafikuheld, mens den subjektive tryghed betegner borgernes oplevelse af tryghed.

I forhold til borgernes subjektive tryghed kan vi samtidig skelne mellem en *grundlæggende utryghed*, som beskriver en mere ukonkret og diffus følelse af utryghed, der karakteriseres ved en underliggende følelse af uro, ængstelse eller angst. Heroverfor står forskellige *specifikke former for utryghed* såsom frygt for kriminalitet, terrorfrygt eller utryghed i trafikken. Hvor disse specifikke former for utryghed er fokuserede, idet de er rettet mod et konkret objekt – fx kriminalitet, terror eller farer i trafikken – er den grundlæggende utryghed mere diffus, da den handler om borgernes samlede oplevelse af utryghed i dagligdagen, der hvor de bor og færdes (Scherg 2016: 36-57).

Fokus i denne nationale operative strategi er overordnet på borgernes *grundlæggende tryghed*. Utryghed i forhold til en række af politiets specifikke opgaveområder – fx utryghed i trafikken – behandles i andre nationale operative strategier.

Hvad er tillid til politiet?

Forskning peger på, at borgernes tillid til politiet har betydning for deres grundlæggende tryghed (Andersen mfl. 2015; Jackson mfl. 2009; Visser mfl. 2013; Jackson mfl. 2013). Da borgernes tillid til politiet samtidig er blandt de faktorer, som politiet har størst mulighed for at influere på, er det indledningsvist relevant at se nærmere på, hvordan tillidsbegrebet kan forstås i en politimæssig sammenhæng.

Borgernes tillid til politiet er et flerdimensionelt fænomen, som både handler om borgernes tro på, at politiet er i stand til at løse deres opgaver kompetent, og at politiet har de rette intentioner, når de løser opgaverne. Når tilliden til politiet vurderes, er det

derfor både nødvendigt at overveje, hvorvidt borgerne oplever politiet som effektivt i sin opgaveløsning, om borgerne er tilfredse med de prioriteringer, politiet foretager, og om den enkelte borger oplever at få en fair og korrekt behandling i mødet med politiet (Jackson mfl. 2013; Balvig mfl. 2011).

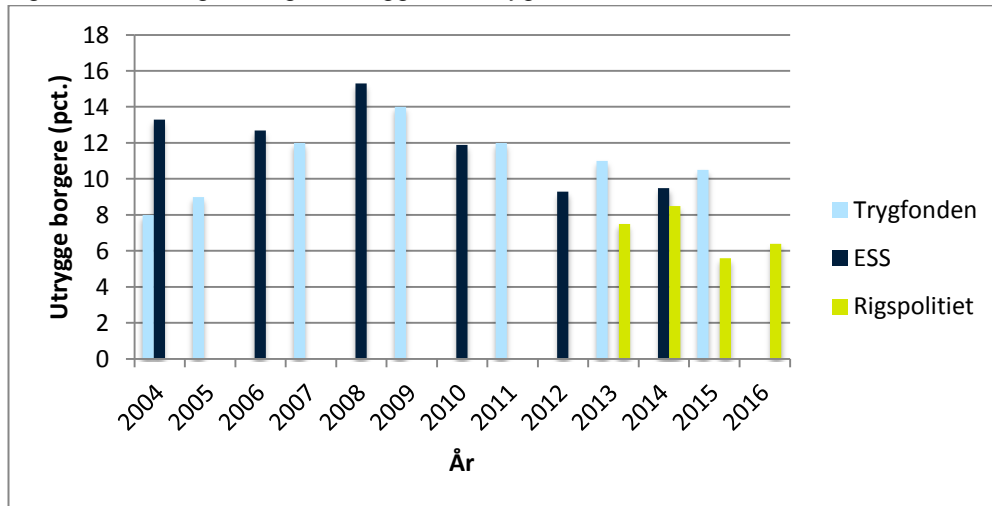
Borgernes grundlæggende tryghed

Omfanget og udviklingen i borgernes tryghed og utryghed beskrives her med udgangspunkt i tryghedsmålinger, der måler, hvor trygge borgerne er ved at færdes i det offentlige rum, da disse målinger betragtes som indikatorer for borgernes grundlæggende tryghed, som den er defineret ovenfor.⁴

Flere undersøgelser viser, at danskernes grundlæggende tryghed er meget høj, og utrygheden meget lav i Danmark. Eksempelvis viser Politiets Tryghedsindeks fra 2016, at 89,1 % af befolkningen føler sig trygge i deres nabolag (Rigspolitiet 2016a). Danskernes høje tryghedsniveau er samtidig tydeligt i sammenligninger med øvrige EU-lande, hvor de seneste opgørelser viser, at Danmark ligger på en delt førsteplads med Norge, hvad angår andelen af borgere, der føler sig meget trygge, når de færdes alene i deres lokalområde efter mørkets frembrud (Justitsministeriets Forskningskontor 2016).

⁴ Vi er opmærksomme på, at den overordnede/grundlæggende tryghed i nogle undersøgelser måles ved hjælp af andre spørgsmålsformuleringer. Eksempelvis anvender TrygFondens Tryghedsmålinger spørgsmål omkring, hvor grundlæggende tryk eller utryk, man føler sig i hverdagen. Da respondenternes svar på dette spørgsmål kan relatere sig til en række former for utryghed – fx velfærdsutrygheder, jobutrygheder og økonomiutrygheder – som ikke er centrale i en politimæssig sammenhæng, er der dog set bort fra dem i nærværende kontekst.

Figur 1: Udvikling i den grundlæggende utryghed 2004-2016⁵

Kilde: TrygFondens tryghedsmålinger, European Social Survey, Politiets Tryghedsindeks.

Udviklingen i den grundlæggende tryghed siden 2004 er illustreret i figur 1. Figuren viser en relativ markant stigning i utrygheden i 2008. Der er flere forskellige bud på årsagen til stigningen: Mediehistorier om politisvigt i kølvandet på politireformen, udbruddet af rocker- og bandekonflikten og forskellige meget medieeksponerede uroligheder i en række boligområder (Balvig & Holmberg 2013; Andersen mfl. 2009; Hede mfl. 2009). I perioden efter 2008 faldt utrygheden igen, og den har siden 2012 stabiliseret sig på et lavt niveau.

De seneste tryghedsmålinger viser ikke tegn på markante ændringer i borgernes høje grundlæggende tryghedsniveau. Eksempelvis viser Politiets Tryghedsindeks, at der ikke ses signifikante forskelle i andelen af utrygge borgere i 2015 (5,6 %) og 2016 (6,4 %). Også TrygFondens seneste tryghedsmåling fra 2015 viser, at andelen af personer, der føler sig meget eller noget utrygge ved at gå alene efter mørkets frembrud i det område, hvor de bor, er mere eller mindre uændret i de seneste tre målinger (2011, 2013 og 2015) (TrygFonden 2015:12).

Geografiske forskelle

Generelt er der i alle 12 politikredse et højt tryghedsniveau, da det selv i den lavest rangerende politikreds i 2016, Københavns Vestegn, er 81,2 % af borgerne, der er

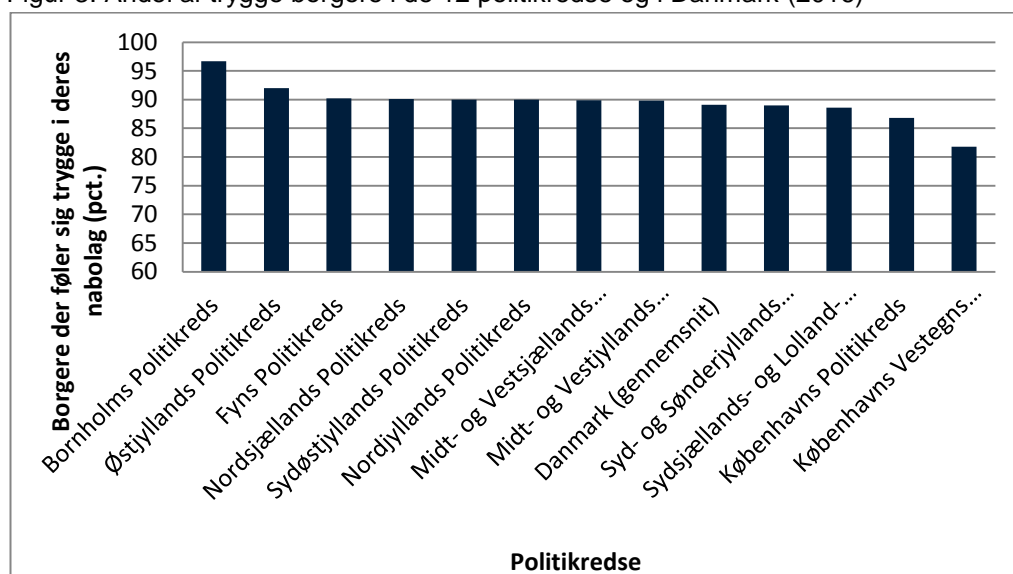
⁵ TrygFonden: Procentandel, der føler sig noget utrygge ved at gå alene om aftenen efter mørkets frembrud.

ESS (European Social Survey): Procentandel, der angiver, at de er utrygge eller meget utrygge, når de færdes alene i deres lokalområde efter mørkets frembrud.

Rigspolitiet: Procentandel, der har svaret 3 eller derunder på spørgsmålet: "På en skala fra 1-7, hvor 7 er "jeg føler mig grundlæggende tryk i mit nabolag" og 1 er "jeg føler mig grundlæggende utryk i mit nabolag", hvor tryk eller utryk føler du dig så?".

trygge i deres nabolag. Visse forskelle i tryghedsniveauet i de 12 politikredse kan observeres – især skiller Bornholms Politikreds sig positivt ud, da det her er hele 96,7 % af borgerne, der er trygge. Det er dog værd at bemærke, at de fleste politikredse har omtrent samme tryghedsniveau. Kun to politikredse – København og Københavns Vestegn – har et signifikant lavere tryghedsniveau end landsgennemsnittet (Rigspolitiet 2016a).

Figur 3: Andel af trygge borgere i de 12 politikredse og i Danmark (2016)

Kilde: Politiets Tryghedsindeks. 2016

Selvom der ikke ses store forskelle på tværs af politikredse, har flere undersøgelser dokumenteret betydelige forskelle i utryghedens geografiske fordeling, når vi ser på mere afgrænsede geografiske enheder såsom kommuner eller nabolag (Scherg 2016; Ejsing 2016). Eksempelvis er det veldokumenteret, at hovedparten af de særligt udsatte boligområder (SUB-områder) er karakteriseret ved et lavere grundlæggende tryghedsniveau end resten af Danmark⁶ (Avlund mfl. 2013; Dehlholm & Jensen 2015). Politiets Tryghedsindeks viser således, at det i 2016 var 16,5 % af beboerne i landets SUB-områder, der følte sig utrygge i deres nabolag. Til sammenligning var andelen af utrygge borgere på landsplan 6,4 %. Tryghedsindekset viser dog samtidig, at der de seneste år er sket en positiv udvikling i SUB-områderne i form af et signifikant fald i andelen af borgere, der føler sig utrygge i deres nabolag fra 18,8 % i 2014 til 16,5 % i 2016 (Rigspolitiet 2015: 7).

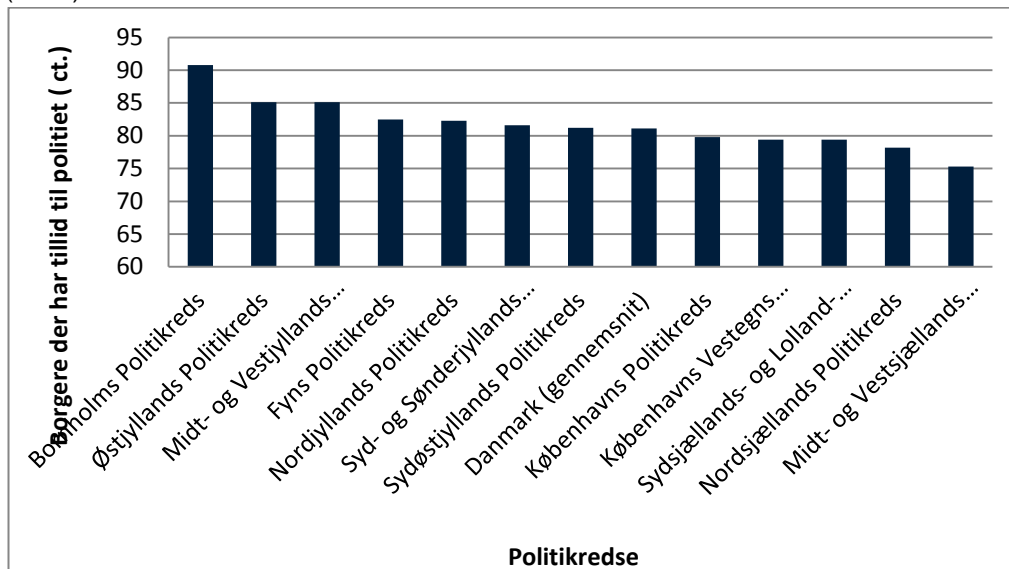
⁶ Der ses dog visse variationer i SUB-områdernes tryghedsniveau, og i enkelte særligt udsatte boligområder er tryghedsniveauet endda på niveau med det omgivende samfund.

Borgernes tillid til politiet

De tilgængelige danske målinger af borgernes tillid til politiet viser, at tilliden til dansk politi generelt er høj. Eksempelvis viser Politiets Tryghedsindeks, at størstedelen af danskerne vurderer, at politiet vil hjælpe dem, hvis de får brug for det (Rigspolitiet 2015). Samme billede ses i internationale sammenligninger, hvor Danmark er blandt de lande, hvor tilliden til politiet er højest (Justitsministeriets Forskningskontor 2016: 6-7). Hertil kommer, at politiet også i årlige omdømmemålinger er blandt de offentlige organisationer i Danmark, som har det bedste omdømme blandt borgerne (Reputation Institute 2015).

På trods af den generelt høje tillid til politiet indikerer resultater fra flere undersøgelser, at tilliden til politiet de senere år har været vigende. Således viser Politiets Tryghedsindeks, at andelen af borgere, der svarer, at de har tillid til, at politiet vil hjælpe dem, hvis de har brug for det, er faldet fra 84,3 % i 2013 til 81,1 % i 2016. Også European Social Survey rapporterer om et mindre – men signifikant – fald i tilliden til politiet fra 2012–2014 (Justitsministeriet 2016). Samtidig viser TrygFondens seneste tryghedsmåling, at borgernes forventning til, at de kan få hjælp fra politiet, hvis de bliver udsat for en række udvalgte kriminalitetsformer, er faldet i perioden fra 2013 til 2015. Det gælder særligt i forhold til indbrud i borgernes private bolig, som samtidig er den kriminalitet, der topper listen over kriminalitetsområder, som befolkningen mener, at politiet bør prioritere højere, end de gør i dag (Andersen m.fl. 2015).

Figur 4: Andel af borgere der har tillid til politiet i de tolv politikredse og i Danmark (2016)

Kilde: Politiets Tryghedsindeks 2016.

Ligesom det er tilfældet med borgernes tryghed, viser Politiets Tryghedsindeks, at der ikke er væsentlige forskelle på tillidsniveauet i de forskellige politikredse (se figur 4). Dog bemærkes det, at Bornholms Politikreds skiller sig positivt ud, idet hele 90,8 % af politikredsens borgere vurderer, at politiet vil hjælpe dem, hvis de får brug for det. Omvendt er Midt- og Vestsjælland med et tillidsniveau på 75,3 % den politikreds, hvor tilliden til politiet i 2016 var lavest. Tryghedsindekset viser herudover, at tilliden til politiet er en anelse lavere blandt borgerne i de særligt udsatte boligområder (77,4 %) end på landsplan (81,1 %). Der er sket et mindre fald i tilliden til politiet i de særligt udsatte boligområder fra Rigspolitiets første måling i 2013 (79,9 %) til den seneste måling fra 2016 (77,4 %). Mens den generelle befolknings tillid til politiet er faldet mellem de seneste målinger i 2015 og 2016, er tilliden blandt borgerne i de særligt udsatte boligområder dog uændret i denne periode (Rigspolitiet 2016).

De tilgængelige målinger beder enten borgerne tage generelt stilling til deres tillidsniveau i forhold til politiet (European Social Survey), eller at vurdere hvorvidt de mener, at politiet kan/vil "rykke ud" og hjælpe borgerne, når de har brug for det (Politiets Tryghedsindeks, TrygFonden) - hvad man måske kunne tolke som et spørgsmål om politiets ressourcer og/eller prioriteringer. Målingerne giver derfor ikke et fuldt dækkende billede af borgernes tillid til politiet, da de eksempelvis ikke fortæller os, om borgerne opfatter politiet som effektivt, eller om de har tillid til, at de kan få en fair behandling, når de er i kontakt med politiet i forskellige sammenhænge. Det vurderes

på den baggrund, at der er behov for at udvikle og implementere nye og mere retvisende målinger af borgernes tillid til politiet.

Utryghedens omkostninger

Meget forskning har dokumenteret, at utryghed har mærkbare negative konsekvenser for både de mennesker, som oplever den, og for de by- og boligområder, hvor der er en høj koncentration af utryghed.

På det individuelle plan kan følelsen af utryghed dels have følelsesmæssige og adfærdsmæssige konsekvenser, men også økonomiske og helbredsmæssige konsekvenser. Utryghed kan blandt andet resultere i dårlig livskvalitet og i uvilje mod at forlade hjemmet (Hansmaier 2013; Foster & Giles-Corti 2008; Lorenc mfl. 2013b; Loukaitou-Sideris 2006) og på længere sigt kan en vedvarende følelse af utryghed resultere i dårligt psykisk og fysisk helbred (Lavrakas 1982; Loukaitou-Sideris 2006; Whitley & Prince 2005).

Utryghedens individuelle konsekvenser kan samtidig blive en økonomisk byrde for samfundet blandt andet i form af tabt arbejdsfortjeneste (McColister mfl. 2010). Herudover kan en høj koncentration af utryghed i et by- eller boligområde igangsætte negative udviklingsspiraler, hvor den sociale sammenhængskraft nedbrydes, hvilket kan resultere i yderligere problemer med uorden og kriminalitet og dermed øget utryghed (Skogan & Maxfield 1981; Bursik & Grasmick 1993; Markowitz, Bellair, Liska & Liu 2001). Høj utryghed kan ligeledes medføre affolkning af by- og boligområder med især fraflytning af de mest ressourcestærke beboere (Andersen 2008; Brown, Perkins & Brown 2004; Kristensen & Skifter Andersen 2009; Skogan 1990; Van den Berg, Pol mfl. 2006). I forretningskvarterer kan en høj koncentration af utryghed medføre, at handlende fravælger disse områder, og utrygheden vil derfor medføre lavere omsætning og i sidste ende butikslukninger (Conklin 1975; Leah 1994; Liska, Lawrence & Sanchirico 1982; Shaftoe & Read 2005). Da myndighederne samtidig bruger mange ressourcer på at bekæmpe utryghed fx i form af omkostningskrævende by- og områdefornyelser, kan utrygheden også herigennem blive en omkostning for samfundet.⁷

⁷ At forholde sig reflektivt til fx risikoen for kriminalitet er sundt og er grundlaget for problemløsende adfærd, der kan reducere risiko eller skadesvirkningerne uden nødvendigvis at forringe livskvaliteten (når man fx anvender komplicerede passwords eller en solid cykellås). Denne form for kognitiv, reflektiv forholden sig til risiko er dog væsentlig forskellig fra den følelsesmæssige reaktion i form af frygt og utryghed.

02.2 Trussel og sårbarhedsanalyse

I dette afsnit ser vi på, hvad der driver udviklingen på tryghedsområdet. Formålet er at blive klogere på, hvor politiet skal sætte ind med de politifaglige indsatser.

Individuelle og områdemæssige faktorer med betydning for trygheden

Ligesom årsagerne til kriminalitet er komplekse, er det samme tilfældet, når det kommer til tryghedsfølelsen. Forskningslitteraturen identificerer dog en række individuelle og områdemæssige faktorer, der generelt har vist sig at have betydning for tryghedsfølelsen.

På det individuelle plan viser undersøgelser, at personer, der er sårbare – fx personer, der er socialt og økonomisk ressourcetsvage – ofte er mere utrygge end resten af befolkningen. Personer, der har været udsat for kriminalitet, er desuden generelt mindre trygge end den øvrige befolkning (Balvig mfl. 2009a; Scherg 2016; Ejsing 2012). Herudover er det internationalt velunderbygget, at indirekte viktimering – dvs. at have været vidne til kriminalitet eller kende nogen, som har været udsat for kriminalitet – øger utrygheden (Eriksson 2009; Farrall, Gray & Jackson 2007).

På det områdemæssige plan har undersøgelser vist, at det at bo i områder, der er karakteriseret af sociale og økonomiske problemer, lav social integration, meget uorden og kriminalitet, mindsker trygheden (Balvig, Holmberg & Nielsen 2009; Brunton-Smith & Sturgis 2011; Eriksson 2009; Mellgren mfl. 2010). Nogle undersøgelser har i den forbindelse fundet, at især forekomsten af personfarlig kriminalitet frem for berigelseskriminalitet er utryghedsskabende. Vold, uanset om man selv har været udsat for det eller ej, er den kriminalitetsform, der ser ud til at gøre folk mest utrygge (Ejsing 2012; Naplava 2008). Det ser desuden ud til, at den meget synlige uorden såsom hærværk, graffiti og hensynsløs knallertkørsel kan mindske trygheden (Perkins & Taylor 1996; Avlund mfl. 2013). I relation til særligt udsatte boligområder hænger den lavere grad af tryghed blandt andet sammen med, at disse områder er mere belastede af kriminalitet og normbrydende adfærd⁸ (Kjeldsen & Avlund 2016). Politiets Tryghedsindeks viser i den forbindelse, at beboere i SUB-områder i langt højere grad end den øvrige befolkning oplever kriminalitet og normbrydende adfærd i deres boligområde, der kan virke utryghedsskabende – såsom trusler, ballade på gaden, affald på

⁸ 'Normbrydende adfærd' er adfærd, der afviger eller bryder med de normer, der er i samfundet eller i lokalområdet. Normer er de uskrevne regler, der tilkendegiver, hvad der er det rigtige, det korrekte eller det socialt acceptable for god opførsel.

gaden, hensynsløs kørsel (blandt andet knallertkørsel) og støjgener fra andre beboere.

Politiets synlighed og tilstedeværelse

Flere undersøgelser har søgt at belyse, hvorledes politiets tilstedeværelse kan øge borgernes tryghed, men sammenhængene har vist sig at være komplekse (Bennett 1991; Zhao mfl. 2002, Holmberg 2005; Lüdemann 2006; Ferguson & Mindel 2007). De forskellige fund tyder dog på, at måden, hvorpå politiet er til stede overfor borgerne, er afgørende for, om politiets tilstedeværelse er tryghedsskabende eller ej (Salmi mfl. 2004; Doyle mfl. 2015). Set fra borgerens perspektiv tyder det på, at det øger trygheden, hvis "man har en oplevelse af, at politiet er der, dvs. er tilgængeligt og til at få fat i, når man har behov herfor" (Balvig mfl. 2009: 59), og at man oplever et synligt og tilgængeligt politi, som man kender (Innes 2007; Millie 2014). Det er dog fortsat ikke klart, hvad der mere præcist betinger borgernes oplevelse af politiet som tilgængeligt og nærværende, hvorfor der er behov for at indhente mere viden på området.

Internationalt har man de senere år haft fokus på, at et velfungerende lokalsamfund er vigtigt for borgernes følelse af tryghed, og man har i forlængelse heraf udviklet indsatser, der skal understøtte lokalsamfundet og styrke den lokale kollektive handlekraft som en del af den tryghedsskabende indsats (Sargeant 2015; Weisburd mfl. 2015). Community policing-strategier, hvor politiet systematisk involverer lokalsamfundet i politiets arbejde, har traditionelt været fremhævet som nogle af de mest lovende tryghedsskabende politistrategier på dette område (Zhao mfl. 2002; Cordner 2010). Ud fra den internationale forskning ser community policing også ud til at kunne øge borgernes tillid til politiet og tilfredsheden med politiets arbejde, men der er stadig ikke entydig evidens for, at community policing har en direkte effekt på den grundlæggende tryghed (Gill mfl. 2014).

Tillid til politiet

Som allerede fremhævet peger forskningen på, at befolkningens tillid til politiet har betydning for deres grundlæggende tryghed (jf. Andersen mfl. 2015; Jackson mfl. 2009; Visser mfl. 2013; Jackson et. al. 2013). Blandt årsagerne til den enkelte borgers manglende tillid til politiet fremhæves det i internationale undersøgelser, at blandt andet udsathed for kriminalitet og personlig kriminalitetsfrygt er væsentlige faktorer. Yderligere fremhæves det, at ressourcetsvage personer har tendens til at have mindre tillid til politiet (Visser mfl. 2013).

En tidligere dansk undersøgelse viste samtidig, at borgernes generelle tilfredshed med politiets arbejde i lokalområdet var den faktor, som viste størst sammenhæng med borgernes tillid til politiet. Samme undersøgelse peger på betydningen af politiets

synlighed i forhold til borgeren, idet det fremhæves, at borgere, der for nylig har set politiet patruljere i deres lokalområde er mere tilfredse med politiets arbejde og herigennem har større tillid til politiet. (Balvig mfl. 2011).

Også kontakten mellem borger og politi kan have betydning for tilliden til politiet. Eksempelvis viste en dansk undersøgelse, at borgere, der enten på eget eller på politiets initiativ havde haft kontakt til politiet inden for det seneste år, havde mindre tillid til politiet end borgere, der ikke havde haft kontakt til politiet. Dette skyldes dog ikke nødvendigvis, at borgerne har været utilfredse med den kontakt, de har haft med politiet, men kan i stedet forklares med, at man som eksempelvis offer for kriminalitet kan have haft en meget håndgribelig oplevelse af, at i hvert fald forebyggelsen af den kriminalitet, man har været udsat for, ikke har slået til, og at dette udtrykkes ved at tilkendegive en lavere tillid til politiet (Balvig mfl. 2011). En international undersøgelse viser ligeledes, at udsathed for kriminalitet påvirker tilliden til politiet negativt. Når der tages højde for, hvordan ofre vurderer, at politiet håndterede deres sag, øges tilliden til politiet dog, hvis ofre har haft en positiv oplevelse heraf (Jackson et. al. 2013: 140).

Ligesom det er tilfældet med trygheden, viser Politiets Tryghedsindeks, at tilliden til politiet er lavere blandt beboere i SUB-områder sammenlignet med den øvrige befolkning (Politiets Tryghedsindeks 2015). Dette skyldes dels beboersammensætningen i SUB-områderne – dvs. at områderne er beboet af en større andel ressourcetsvage borgere, der almindeligvis har lavere tillid til politiet – men kan også hænge sammen med områdernes karakter. Eksempelvis oplever man i disse områder mere synlig uorden, ligesom områderne samtidig kan være karakteriseret ved, at beboerne ikke deler et fælles værdisæt – begge faktorer, som international forskning peger på, har betydning for tilliden til politiet (Jackson mfl. 2013).

02.3 Fremtidig udvikling

I dette afsnit ser vi på, hvad vi forventer, der vil ske på tryghedsområdet i de kommende år med fokus på strategiperioden. Hvad er det for fremtidige udfordringer, politiet står overfor på dette område? Hvilke spørgsmål er det, strategien for politiets indsats på tryghedsområdet er et svar på?

Mange forskellige faktorer og samfundstendenser har betydning for borgernes grundlæggende tryghed, og sammenhængen mellem samfundsudviklingen og oplevelsen af tryghed er derfor kompleks og svær at forudsige. Det er dog oplagt, at samfundsudviklingen har indflydelse på borgernes grundlæggende tryghed. Udviklingen i migrations- og flygtningepres på EU og Danmark vil kunne påvirke den grundlæggende tryghed.

Flere terroraktioner både her i landet og i resten af Europa i de sidste par år har resulteret i en øget terrorfrygt her i Danmark (TrygFonden 2016), og det er oplagt, at hvis karakteren af terroren eskalerer, vil det kunne påvirke den grundlæggende tryghed negativt. Det er uklart, hvordan det ændrede kriminalitetsbillede, der er karakteriseret ved en vækst i nye kriminalitetsformer, som fx cyberkriminalitet, fremadrettet vil påvirke den grundlæggende tryghed. Selvom en væsentlig del af den nye it-kriminalitet består af mindre økonomisk bedrag, er der visse af de nye typer kriminalitet (såsom identitetstyveri og hacking af private oplysninger), der potentielt kan virke yderst krænkende og derfor utryghedsskabende. Ligeledes kan nye tendenser såsom udbredelsen af "falske nyheder" vedr. kriminalitet potentielt bidrage til utryghed i dele af befolkningen. Set i sammenhæng med, at en væsentlig del af befolkningen bekymrer sig for at blive udsat for it-kriminalitet (Rambøll 2016), forventer politiet derfor, at utryghed i forhold til borgernes færden på internettet vil fylde mere i det samlede tryghedsbillede i fremtiden.

Da der ikke er et en-til-en forhold mellem kriminalitetsudviklingen og den grundlæggende tryghed, er der behov for, at politiet i det tryghedsskabende arbejde udvikler metoder og indsatser, som er mere end bare kriminalitetsreducerende.

I forhold til de særligt udsatte boligområder er konklusionerne fra den nationale strategiske analyse 2015 stadig gældende. Heri blev det fremhævet, at kriminalitets- og tryghedsudviklingen i SUB-områderne i høj grad afhænger af koncentrationen af resourcesvage beboere i områderne. Udviklingstendenserne peger i retning af en øget urbanisering og koncentration af resourcesvage beboere i den almene boligsektor (jf. Christensen 2013, Weatherall mfl. 2016), og politiet vurderer, at de underliggende

faktorer, der ligger til grund for kriminalitets- og utryghedsproblemerne i SUB-områderne, fortsat vil give udfordringer (Rigspolitiet 2015a: 33).

I forhold til kriminalitetsramte borgere er der begrænset viden om, hvordan den fremtidige samfunds- og kriminalitetsudvikling vil påvirke disse gruppers tryghedsniveau. Der er behov for mere viden på området.

Den fremtidige udvikling i forhold til de ovenfor nævnte samfundsmæssige forhold vil have betydning for politiets muligheder for at nå de mål, der opstilles i strategiperioden.

03 Nationale mål

03.1 Nationale mål

Det strategiske formål er brudt ned i en række nationale mål, fokusområder og delmål, som vi præsenterer her.

Med afsæt i det strategiske formål om at fastholde et højt tryghedsniveau i det danske samfund er de nationale mål for politiets indsats frem mod 2020 at:

1. *Fastholde et højt tillidsniveau til politiet i hele Danmark*

Målet er at fastholde det høje tillidsniveau til politiet i det danske samfund. Det er veldokumenteret, at niveauet af tillid til politiet i Danmark har været – og stadig er – i absolut top i Europa (Justitsministeriets Forskningskontor 2016). Dette høje niveau skal fastholdes, da det er vigtigt i forhold til at fastholde det høje tryghedsniveau i samfundet.

2. *Forbedre kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening*

Det er vigtigt, at kriminalitetsramte borgere oplever dansk politi som imødekomende og serviceorienteret, da det er veldokumenteret, at udsathed for kriminalitet påvirker trygheden negativt (Balvig mfl. 2009; Ejsing 2012; Scherg 2016). Ved at have fokus på en tillids- og tryghedsskabende betjening af kriminalitetsramte borgere kan dansk politi bidrage til kriminalitetsramte borgeres tryghed.

3. *Reducere den utryghedsskabende adfærd i de særligt udsatte boligområder*

Det er veldokumenteret, at der er et lavere tryghedsniveau i de særligt udsatte boligområder end i resten af landet (Avlund mfl. 2013; Dehlholm & Jensen 2015; Rigspolitiet 2015c). Fra et samfundsperspektiv er det problematisk, at der er områder i det danske samfund, hvor borgerne er mindre trygge end resten af landets borgere – blandt andet på grund af en høj forekomst af utryghedsskabende adfærd. Ved at have fokus på at reducere den utryghedsskabende adfærd kan dansk politi bidrage til trygheden i de særligt udsatte boligområder.

Fokusområder og delmål

For at nå de nationale mål har Rigspolitiet på baggrund af den strategiske analyse (Strategiens afsnit 02) prioriteret følgende fire fokusområder og fastsat en række delmål:

- A. Borgernes oplevelse af dansk politi som nærværende og tilgængeligt
 - Landets politikredse afprøver nye metoder til at styrke politiets tilstedeværelse inden 2020.

- B. Civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning
 - Landets politikredse implementerer nye metoder til at styrke civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning inden 2020.

- C. Trygheds- og tillidsfokuseret betjening af kriminalitetsramte borgere
 - Dansk politi afdækker kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening med henblik på at udvikle målrettede trygheds- og tillidsskabende indsatser.
 - Dansk politi implementerer målrettede indsatser med fokus på at øge tilfredsheden med politiet blandt kriminalitetsramte borgere inden 2020.

- D. Dialogbaseret og relationsskabende politiarbejde i lokalsamfundet
 - Dansk politi udvikler og implementerer dialogbaserede og relationsskabende initiativer i de særligt udsatte boligområder inden 2020.

Fokusområde A) Borgernes oplevelse af dansk politi som nærværende og tilgængeligt

Politiet har i de senere år gennemført en målretning af indsatser og en centralisering af borgerbetjeningen. Prioriteringerne kan udfordre den brede offentligheds oplevelse af et tilgængeligt og nærværende politi på trods af, at de er fagligt velbegrundede. Politiets og befolkningens krav og forventninger til et effektivt, problemfokuseret og målorienteret politi må ikke stå i vejen for borgernes oplevelse af et nærværende og imødekommende politi. Politiet skal derfor fastholdes som en tilgængelig, åben og serviceminded offentlig myndighed ved at videreudvikle, afprøve og implementere nye metoder til at styrke politiets nærvær og tilgængelighed. Derudover skal politiets tryghedsskabende kommunikation videreudvikles og målrettes, så den endnu tydeligere bidrager til at styrke tilliden til politiet og reducere unødige bekymring og frygt hos borgerne.

Det er derfor målet, at landets politikredse afprøver nye metoder til at styrke politiets tilstedeværelse inden 2020.

Fokusområde B) Civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning

Politiet skal involvere borgere og virksomheder mere systematisk i opgaveløsningen, da tætte bånd mellem politi og lokalsamfund vil styrke tilliden til politiet. Det er etableret i kriminologien, at det primært er almindelige borgere og næringsdrivende, som, via deres engagement i deres lokalområde og i deres medborgeres ve og vel,

bidrager til at sikre ro, orden, sikkerhed og tryghed i samfundet. Således kan lokale problemer med kriminalitet og uorden til dels ses som et udtryk for, at civilsamfundet eller lokalsamfundsinstitutionerne ikke fungerer, som de skal. En styrket inddragelse og aktivering af civilsamfundet vil udover at kunne bidrage til tilliden til politiet derfor også kunne medvirke til at reducere forekomsten af kriminalitet og utryghed.

Det er derfor målet, at landets politikredse implementerer nye metoder til systematisk at involvere civilsamfundet i politiets opgaveløsning inden 2020.

Fokusområde C: Trygheds- og tillidsfokuseret betjening af kriminalitetsramte borgere

Undersøgelser peger på, at udsathed for kriminalitet mindsker trygheden og tilliden til politiet. De negative tryghedsmæssige konsekvenser forbundet med at have været udsat for kriminalitet rammer ikke kun de personer, der udsættes for kriminaliteten, men også vedkommendes familie, venner og undertiden også hele lokalsamfundet. (Kongstad & Kruize 2011). Hvis det lykkes at reducere de negative effekter af udsathed blandt ofre for kriminalitet, vil det ikke kun have betydning for ofrene, men også for ofrenes netværk og lokalområde (Cordner 2010). Det er derfor vigtigt, at dansk politi har fokus på at levere en betjening af så høj kvalitet som muligt – særligt i forhold til kriminalitetsramte borgere.

Det er derfor målet, at kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med dansk politi kortlægges, og at der implementeres både generelle og målrettede indsatser, som kan styrke kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med dansk politi frem mod 2020.

Fokusområde D: Dialogbaseret og relationsskabende politiarbejde i lokalsamfundet

I de særligt udsatte boligområder, som er karakteriseret af problemer med kriminalitet, uorden og andre sociale problemer, er beboerne mindre trygge. Ved at rette fokus på utryghedens årsager – fx den utryghedsskabende adfærd i områderne – kan politiet medvirke til at øge trygheden i områderne. Via en dialogbaseret politiindsats kan lokalsamfundet aktiveres og i højere grad engageres i politiets kriminalpræventive og tryghedsskabende arbejde. Undersøgelser viser, at der er et lavere niveau af tillid til politiet i de særligt udsatte boligområder, og det udgør en særlig problemstilling, da politiet er afhængigt af et højt niveau af tillid for at kunne løse sine opgaver med blandt andet at forebygge og bekæmpe kriminalitet. Gennem en målrettet, relationskabende indsats med inddragelse af beboere, foreninger og andre offentlige og private aktører i politiets arbejde i de særligt udsatte boligområder kan den utryghedsskabende adfærd reduceres og medvirke til at øge trygheden i områderne.

Det er derfor målet, at dansk politi udvikler og implementerer nye dialogbaserede og relationsskabende initiativer i de særligt udsatte boligområder inden 2020.

De fire fokusområder understøtter de tre nationale mål. Af tabellen nedenfor fremgår sammenhængen mellem de nationale mål og fokusområderne.

Tabel 1: Sammenhæng mellem nationale mål og fokusområder

	Mål 1: Fastholde et højt tillidsniveau til politiet i Danmark.	Mål 2: Forbedre kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening	Mål 3: Reducere den utryghedsskabende adfærd i de særligt udsatte boligområder
A) Borgernes oplevelse af dansk politi som nærværende og tilgængeligt	X		
B) Civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning	X		(x)
C) Trygheds- og tillidsfokuseret betjening af kriminalitetsramte borgere	(x)	x	
D) Dialogbaseret og relationsskabende politiarbejde i lokalsamfundet	(x)		x

Som det blev skitseret i analysen (afsnit 02), påvirkes borgernes tryghed af en lang række faktorer på både individniveau, områdeniveau og samfundsniveau. Mange af disse faktorer kan politiet ikke påvirke. Baggrunden for valget af de tre nationale mål og de fire fokusområder er, at det er områder, hvor dansk politi med en strategisk, fokuseret operativ indsats har mulighed for at bidrage til borgernes tryghed.

De nationale mål og delmål relaterer sig som udgangspunkt til hele landet (og alle SUB-områder), men da de tryghedsmæssige udfordringer er forskellige i landets politikredse og de enkelte SUB-områder, skal der ske en geografisk differentiering af målfastsættelse og indsats. Derfor vil Rigspolitiet i løbet af 2017, på baggrund af supplerende lokale analyser og dialog med kredsene, fastsætte lokale mål for kredsene og SUB-områderne. Omfanget og intensiteten af den operative indsats skal således være forskellig i de enkelte politikredse (og i de enkelte SUB-områder), da indsatsen skal afspejle de konkrete problemers tyngde.

04

**Indsatser -
politifaglig
operationalisering**

04.1 Politifaglig operationalisering

For at nå de nationale mål iværksætter dansk politi en række politifaglige indsatser på fokusområderne, som vi kort beskriver i dette afsnit.

Flere af strategiens indsatser understøtter mere end ét fokusområde. Tabellen sidst i afsnittet giver overblik over de enkelte indsatser, og hvilke fokusområder de primært og sekundært (markeret med parentes) understøtter.

Strategiens indsatser er præget af, at tryghed ikke tidligere har været et selvstændigt strategisk indsatsområde for politiet, og at det derfor er nødvendigt at igangsætte analyse- og udviklingsprojekter med fokus på at identificere og udvikle effektive indsatser på området. Strategien lægger i forlængelse heraf op til indsatser, hvor metoder/koncepter afprøves eller udvikles på baggrund af best practice og tilgængelig viden, fx indsatser i forhold til lokalpolitiet og inddragelse af civilsamfundet. Samtidig skal andre indsatser understøtte tryghedselementer i en række af politiets etablerede indsatser, fx borgerkontakten i servicecentre. Strategien indeholder herudover et tværgående vidensspor med det formål at videreudvikle mål for de centrale fænomener (fx 'tillid til politiet') og opbygge mere solid viden omkring de underliggende mekanismer, der driver udviklingen på feltet, samt hvilke politiindsatser der virker trygheds-skabende.

Da tryghed er et centralt underliggende element i politiets arbejde, skal de forskellige indsatser løftes i et bredt samarbejde på tværs af dansk politi, hvilket omfatter såvel politikredsene som Rigspolitiet generelt samt andre nationale og internationale interessenter.

Indsatserne under de fire fokusområder

Indsatser under fokusområde A: Borgernes oplevelse af dansk politi som nærværende og tilgængeligt

For at fastholde den danske befolknings høje niveau af tillid til politiet skal borgerne fortsat opfatte og opleve politiet som en tilgængelig, åben og serviceminded offentlig virksomhed. Derfor er der behov for at udvikle nye tilstedeværelsesformer. I strategiperioden bliver der igangsat følgende indsatser med fokus på at udvikle politiets kontakt med og tilstedeværelse overfor borgerne:

Indsats A1) Afdækning af potentialet i en 'virtuel politistation' med fokus på borgernes færden på nettet

En stadig større andel af befolkningen benytter (og bruger stadig mere tid på) internettet, digitale platforme og sociale medier (Lauterbach 2015). En 'virtuel politistation' kan potentielt bidrage til politiets muligheder for at møde og hjælpe borgerne i den digitale verden og herigennem øge politiets nærvær og tilgængelighed i forhold til den enkelte borger, der hvor borgeren i stigende grad færdes, handler og agerer. Den 'virtuelle politistation' kunne i første omgang have fokus på at vejlede borgere, der har været udsat for it-kriminalitet, samt formidle viden om, hvordan den enkelte borger kan færdes trygt på internettet.

Indsatsen består i at afdække potentialet i en 'virtuel politistation' i forhold til at imødekomme politiets behov for at komme tættere på borgerne i den digitale verden. Dette indebærer blandt andet en behovsanalyse og en vidensindsamling om lignende modeller i udlandet, hvorudfra man kan vurdere, om en 'virtuel politistation' skal udvikles og implementeres.

Indsats A2) Udvikling og implementering af koncept for mobile politistationer

Politiet har i de senere år målrettet indsatsen og centraliseret borgerbetjeningen. Selvom disse prioriteringer er fagligt velbegrundede i forhold til udvikling af et effektivt og analysebaseret politi, er der fare for, at politiet i borgernes øjne bliver mindre tilgængeligt i deres hverdag. Rigspolitiet vurderer på den baggrund, at der er behov for nye måder, hvorpå politiet kan opleves som nærværende og tilgængeligt de steder, hvor borgerne bor og færdes. Enkelte politikredse har i den sammenhæng tidligere afprøvet mobile politistationer med henblik på at øge politiets synlighed og borgernes tryghed. Forsøgene har dog især haft fokus på anvendelsen af mobile politistationer i særligt udsatte boligområder, og de har ikke været underlagt systematiske evalueringer med fokus på betydningen for borgernes oplevelse af politiets nærvær og tilgængelighed.

Politikredsene skal i strategiperioden implementere mobile politistationer med henblik på at skabe nærvær og tilgængelighed overfor borgerne. 'Mobile politistationer' er køretøjer, der er indrettet med arbejdsstationer, kontor- og servicefaciliteter, som funktionelt kan fungere som politistation. Forud for implementeringen skal Rigspolitiet udvikle et nationalt koncept for anvendelse af mobile politistationer. Dette skal blandt andet omfatte indhentning af national og international viden, erfaringer og evalueringer om anvendelsen af mobile enheder i politiarbejde. Herudover skal konceptet inddrage erfaringerne med mobile politistationer fra Københavns Vestegns Politi, Københavns Politi og øvrige kredse.

Indsats A3) Tryghedsskabende kommunikation

Tryghedsskabende kommunikation handler blandt andet om at sikre, at borgerne oplever et nærværende og tilgængeligt politi ved, at politiet er aktive i forhold til kommunikation omkring den kriminalitet, som borgerne oplever som utryghedsskabende. Ligeledes er det vigtigt at bidrage til en forventningsafstemning omkring politiets opgaveløsning. Dette kan blandt andet gøres ved at sikre et højt informationsniveau omkring politiets kerneopgave og prioriteringer. Derudover kan det også handle om at supplere fortællingen om det effektive politi med fortællingen om det hjælpsomme politi.

Et central element i tryghedsstrategien består således i at videreudvikle og sikre den operative udmøntning af principperne for politiets tryghedsskabende kommunikationsindsats som beskrevet i Strategi for kommunikation.

Indsatser under fokusområde B: Civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning

Analysen (se afsnit 02.1) peger på, at et velfungerende lokalsamfund er en væsentlig faktor for borgernes tryghed og tillid til politiet, og Rigspolitiet vurderer derfor, at politiet bør have fokus på at styrke civilsamfundets involvering i politiets opgaveløsning.

Indsats B1) Co-creation indsats

Co-creation er en systematisk og fokuseret tilgang til at engagere andre myndigheder, private virksomheder, borgere m.fl. til at løfte fælles udfordringer, som er for komplekse eller for omfattende til, at vi hver især kan løfte dem alene. (Rigspolitiet 2015, Co-Creation-værktøjskasse version 1.0). Metoden har været afprøvet og anvendt i flere politikredse.

De ni politikredse, som ikke tidligere har arbejdet systematisk med co-creation, skal i strategiperioden opstarte mindst én indsats baseret på co-creation metodesættet med støtte fra Rigspolitiets co-creation specialister. Indsatsen skal være rettet mod en relevant kriminalitetsudfordring, dvs. en kriminalitetsudfordring som er lokalt strategisk prioriteret, men som er så kompleks, at politiet ikke alene kan løse den.

Rigspolitiet sikrer, at der fra 2017 udbydes en uddannelse, som har til formål at understøtte, at medarbejdere i politiet har de nødvendige kompetencer til at benytte co-creation metoden i praksis.

Indsats B2) Udvikling og implementering af koncept for 'Tryghedsambassadører'

Dansk politi skal have fokus på at implementere nye metoder til at styrke borgerinddragelsen i politiets opgaveløsning og styrke den direkte kontakt mellem politi og lokalsamfund. Midt- og Vestjyllands Politi har i relation hertil afprøvet indsatser med 'Tryghedsambassadører', hvor udvalgte borgere fungerer som brobyggere mellem politi og civilsamfund ved aktivt at formidle relevante oplysninger til brug for forebyggelse og bekæmpelse af den borgernære kriminalitet. De foreløbige erfaringer med indsatserne er gode og peger i retning af potentiale for en udbredelse på nationalt plan. En sådan udbredelse kræver en uddybende konceptudvikling, som blandt andet tager hensyn til forskellene mellem politikredsene.

Politikredsene skal indføre 'Tryghedsambassadører' med henblik på at styrke politiets inddragelse af og dialog med lokalsamfundet. Rigspolitiet vil i strategiperioden udvikle og implementere et nationalt koncept for 'Tryghedsambassadører'. Konceptet skal udarbejdes i et samarbejde med Midt- og Vestjyllands Politi på baggrund af projektet 'Tryghedsambassadører'. Konceptet skal indeholde en differentieret implementeringsplan, der tager hensyn til politikredsenes forskellige behov.

Indsatser under fokusområde C: Trygheds- og tillidsfokuseret betjening af kriminalitetsramte borgere

Kriminalitetsramte borgere er mindre trygge og har mindre tillid til politiet end andre borgere. Når kriminalitetsramte borgere har kontakt med politiet, skal den kontakt derfor entydigt medvirke til at dæmpe de negative konsekvenser af den kriminalitet, de har været udsat for. Dansk politis betjening af borgerne skal have en høj kvalitet, som skal afspejle sig i en høj tilfredshed med politiets service. Det er især afgørende, at politiet altid behandler ofre for kriminalitet med respekt, imødekommenhed og empati. Styrkelsen af betjeningen af kriminalitetsramte borgere skal umiddelbart opnås via følgende indsatser:

Indsats C1) Afdækning af omfanget af og årsager til kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening.

For fremadrettet at kunne understøtte en bedre betjening af kriminalitetsramte borgere og kunne målrette udviklingen af den tryghedsskabende og tillidsskabende betjening er det nødvendigt med et bedre indblik i kriminalitetsramte borgeres oplevelse af politiet. Det er nødvendigt med et bedre overblik over forskellige grupper af kriminalitetsofres tillid og tilfredshed med politiet – herunder hvilke faktorer der har en betydning for tilfredshed med politiets betjening. Derfor skal der foretages både en kvalitativ og en kvantitativ analyse af omfanget af og årsager til (u)tilfredshed med politiets betjening blandt kriminalitetsramte borgere.

Indsats C2) Udvikling af servicecentrenes og politiets alarmcentralers betjening af kriminalitetsramte borgere.

Størstedelen af kriminalitetsramte borgeres kontakt til dansk politi går via servicecentrene (tlf. 114) og alarmcentralerne (tlf. 112), hvorfor en målrettet trygheds- og tillidskabende betjening af kriminalitetsramte borgere her kan bidrage til at øge borgerens tillid til og tilfredshed med politiet. Rigspolitiet skal kortlægge behovet for justering af håndtering af opkald til politiets alarmcentraler. Derudover skal Rigspolitiet med støtte fra politikredsenes servicecentre afdække behov og muligheder for implementering af nye procedurer for håndtering af opkald fra kriminalitetsramte borgere med vægt på blandt andet at formidle oplysninger om støttemuligheder (fx Offerrådgivningen) og formidling af kriminalpræventiv vejledning (fx i form af elektronisk eftersendelse af materiale fra Det Kriminalpræventive Råd).

Indsats C3) Betjeningen af ofre for voldtægt, hadforbrydelser og stalking.

Dansk politi skal især have fokus på de ofre, som har været udsat for særligt personligt krænkende kriminalitet. Erfaringen har vist, at ofre for fx voldtægt ikke altid har mødt en tilstrækkeligt forstående og imødekommende behandling hos politiet (Justitsministeriet Politi- og Straffeafdelingen 2016). Dansk politi har fokus på at forbedre håndtering af anmeldelser om voldtægt, hvilket blandt andet har resulteret i nye retningslinjer på området. I fortsættelse af dette arbejde sætter dansk politi nu større fokus på håndteringen af anmeldelser om stalking og hadforbrydelser. Undersøgelser peger på, at ofre for hadforbrydelser og stalking er utrygge og desuden har lav grad af tillid til politiet. (Turner mfl. 2009, Githens-Mazer & Lambert 2010; Johansen mfl. 2013). Dette hænger blandt andet sammen med en utilfredshed med politiets betjening, som kan skyldes bekymringer for, om politiet tager anmeldelserne alvorligt.

Indsatsen består i, at landets politikredse ændrer praksis i forhold til sagsbehandlingen og betjeningen af ofrene på disse kriminalitetsområder på baggrund af nye retningslinjer, uddannelsesinitiativer og viden, som Rigspolitiet formidler:

- Retningslinjer: Der udrulles nye nationale retningslinjer i forhold til politiets håndtering af stalkingsager.
- Uddannelse: For at sikre den bedst mulige håndtering af disse sager er det nødvendigt at uddanne politipersonale til at kunne genkende disse typer af kriminalitet, få registreret dem korrekt og få en bedre forståelse for ofrenes særligt sårbare situation.
- Dialog med berørte grupper: Møder med organisationer fra civilsamfundet anses for vigtigt, idet det tydeligt demonstrerer politiets prioritering af området. Dialogen kan desuden bidrage med information om, hvorledes politiet opleves blandt forskellige grupper, og med at identificere problemer og mulige løsninger.

Indsatser under fokusområde D: Dialogbaseret og relationsskabende politiarbejde i lokalsamfundet

Dansk politi skal fortsat have fokus på de særligt udsatte boligområder, der er præget af problemer med utryghed, kriminalitet og normbrud. Især skal vi styrke det dialogbaserede og relationsfremmende arbejde med lokalsamfundene. Ud fra en problemorienteret og analytisk tilgang vil politiet prioritere udvikling og implementering af koncepter, der gør det muligt lokalt at skræddersy indsatser målrettet det enkelte særligt udsatte boligområde.

Indsats D1) Afprøvning af koncept rettet mod utryghedsskabende knallertkørsel

Tryghedsindekset viser, at normbrydende adfærd såsom hensynsløs knallertkørsel af borgerne i SUB-områderne opleves som utryghedsskabende. For at reducere utryghed og normbrydende adfærd skal udvalgte politikredse, hvori der er SUB-områder med markante problemer med hensynsløs knallertkørsel, afprøve konceptet 'Utryghedsskabende knallertkørsel'. Konceptet udarbejdes af Rigspolitiet i samarbejde med Sydøstjyllands Politi. Rigspolitiet igangsætter efterfølgende en procesevaluering af arbejdet med konceptet.

Indsats D2) Indsatser rettet mod unges utryghedsskabende adfærd

I politikredse, hvor der er markante problemer med unges utryghedsskabende adfærd i SUB-områderne, iværksættes indsatser for at reducere forekomsten af den utryghedsskabende adfærd. Det anbefales blandt andet at benytte Københavns Vestegns Politis udviklede koncept - "Politikadet" - som har til formål at mindske antallet af unge, som ender med en rocker-/bandetilknytning, at reducere det fjendtlige billede af politiet, der til tider præger de unge i området, samt at udvikle og styrke de unges sociale kompetencer, så de lægger afstand til negative gruppefællesskaber.

Indsats D3) Udvikling og implementering af community policing koncept

Community policing betegner politiarbejde, hvor politiet systematisk involverer lokalsamfundet i politiets arbejde i forhold til at definere, prioritere og adressere de lokale kriminalitetsproblemer. Analysen (se afsnit 02.1) peger på Community policing-strategier som en af de mere lovende tryghedsskabende politistategier, hvorfor poli-

tiet skal udvikle og implementere et koncept for community policing, der er tilpasset forholdene i SUB-områderne.

Politikredsene skal arbejde ud fra en community policing-tilgang i alle SUB-områder. Konceptet udvikles af Rigspolitiet i samarbejde med udvalgte politikredse på baggrund af eksisterende viden og erfaringer såsom 'Din Betjent' i Københavns Politikreds. I 'Din Betjent'-indsatsen, har lokalpolitiet udpeget sektoransvarlige betjente, som i hver deres mindre geografiske områder har ansvar for at vise tilstedeværelse via fodpatruljer, udføre synlige tryghedsskabende politiindsatser, afdække relevante netværk og gennemføre dialog med enkeltpersoner og grupper. Med henblik på at styrke det dialogbaserede og relationsfremmende element i konceptet indarbejdes erfaringer fra 'Dialogkoncept i Vollsmose' fra Fyns Politi i konceptet.

Tværgående vidensspor

Ud over de nævnte indsatser under de fire fokusområder etableres et tværgående vidensspor med fokus på generel vidensunderstøttelse af de operative indsatser.

V1) Udvikling af nye mål for de centrale begreber, der kobler sig til strategiens nationale mål og fokusområder

Der er behov for videreudvikling af de centrale begreber på feltet – fx i forhold til 'tillid til politiet'. Udviklingsarbejdet skal samlet set give et mere dækkende billede af omfanget af fx tryghed, tillid til og tilfredshed med politiet og vil desuden styrke analysen af de centrale sammenhænge mellem oplevelsen (og opfattelsen) af politiet og følelsen af tryghed og tilfredshed med politiets betjening (se V2 nedenfor). Udviklingsarbejdet tilrettelægges, så det samtidig understøtter tilsvarende arbejde under de øvrige operative strategier, hvor der er behov for spørgeskemabaseret viden.

V2) Afdækning af årsagerne til tryghed, tillid til politiet og tilfredshed med politiets betjening.

For at kunne kvalificere de tryghedsskabende indsatser er det nødvendigt med mere viden om årsagerne til borgernes tryghed og utryghed. Især er det centralt at få klarlagt, hvilken rolle politiet spiller (eller kan spille) for borgernes tryghed. Vidensindsatsen V2 består af flere dele: Et grundigt litteraturstudie af den tilgængelige viden på området – med særlig fokus på at få inddraget de nordiske erfaringer. Analyser af sammenhængen mellem borgernes oplevelse og opfattelse af politiet og deres følelse af tryghed, herunder en undersøgelse af, hvorvidt det er de samme faktorer, der påvirker trygheden i SUB-områderne som i resten af Danmark. Rigspolitiet skal løbende indarbejde resultaterne i udviklingen af de operative indsatser og skal yderligere, på

basis af den oparbejdede viden i V2 og erfaringerne fra de operative indsatser, udarbejde en håndbog i tryghedsskabende politiarbejde, der blandt andet skal kunne anvendes på politiets uddannelser.

I tabel 2 nedenfor er et skema over de nævnte indsatser, og hvilke fokusområder de primært og sekundært (markeret med parentes) understøtter:

Tabel 2: Sammenhæng mellem fokusområder og indsatser

Indsats	Fokusområde			
	A	B	C	D
A1) Afklaring af potentialet af en virtuel politistation	x			
A2) Mobile politistationer	x			
A3) Tryghedsskabende kommunikation	x			
B1) Co-creation indsatser		x		
B2) 'Tryghedsambassadører'	(x)	x		
C1) Udvikling af servicecentrenes og politiets alarmcentralers betjening af kriminalitetsramte borgere			x	
C2) Tryghedsfokuseret betjening og behandling af kriminalitetsramte borgere	(x)		X	
C3) En særlig forbedret betjening af ofre for voldtægt, hadforbrydelser og stalking			x	
D1) Indsatser mod utryghedsskabende knallertkørsel				x
D2) Indsatser rettet mod unges utryghedsskabende adfærd				x
D3) Udvikling og implementering af community policing koncept		(x)		x
VIDENSSPOR				
V1) Udvikling af nye mål for de centrale begreber, der kobler sig til de nationale mål	x	x	x	x
V2) Afdækning af årsagerne til tryghed, tillid til politiet m.m.	x	x	x	x

05 Opfølgning og læring

05.1 Opfølgning og læring

For at vurdere om de valgte indsatser virker, og om vi når de mål, der er sat i strategien, følger vi løbende op i strategiperioden. For hver af indsatserne er der valgt nogle indikatorer, som vi vil bruge til at afgøre, om de indsatser og mål, der er opstillet, er blevet opfyldt.

Den strategiske målsætning: Fastholde et højt tryghedsniveau i det danske samfund

Nationalt mål: (1) Fastholde et højt tillidsniveau til politiet frem mod 2020

Fokusområde: (A) Borgernes oplevelse af dansk politi som nærværende og tilgængeligt

DELMÅL	INDSATSER	INDIKATORER	OPFØLGNING & TILSYN	TIDSFRIST
Landets politikredse afprøver nye metoder til at styrke politiets tilstedeværelse inden 2020	A1) Afdækning af potentialet i en virtuel politistation	Der er udarbejdet en analyse, der kan tjene som beslutningsgrundlag for en evt. senere udvikling af en virtuel politistation	Rigspolitiet	4. kvartal 2018
	A2) Mobile politistationer Udvikling og implementering af koncept for mobile politistationer	Koncept for anvendelse af mobile politistationer i dansk politi foreligger Trinvis implementering i takt med levering af KST-køretøjerne	Rigspolitiet Rigspolitiet og politikredsene	2. kvartal 2018 4. kvartal 2018 og frem
	A3) Tryghedsskabende kommunikation	Udvikling af politiets kommunikation, herunder tilstedeværelse på de sociale medier	Rigspolitiet	Løbende

Nationalt mål: (1) Fastholde et højt tillidsniveau til politiet frem mod 2020				
Fokusområde: (B) Civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning				
DELMÅL	INDSATSER	INDIKATORER	OPFØLG- NING & TIL- SYN	TIDSFRIST
Landets politikredse implementerer nye metoder til at styrke civilsamfundets inddragelse i politiets opgaveløsning inden 2020.	B1) Co-creation indsatser Politikredse, der ikke tidligere har påbegyndt eller gennemført co-creation indsatser skal opstarte mindst én indsats baseret på co-creation metodesættet med støtte fra Rigspolitiets co-creation specialister	Efteruddannelse i co-creation udbydes af Rigspolitiet og Politiskolen Rigspolitiet har indgået aftale om igangsættelse af initiativer baseret på co-creation metodesættet i 3 politikredse årligt i strategiperioden	Rigspolitiet	Fra 2017 Løbende
	B2) Udvikling og implementering af koncept for Tryghedsambassadører	Nationalt koncept for Tryghedsambassadører foreligger Koncept for Tryghedsambassadører er implementeret i alle politikredse	Rigspolitiet	3. kvartal 2018 4. kvartal 2018

Nationalt mål: (2) Forbedre kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening				
Fokusområde: (C) Trygheds- og tillidsfokuseret betjening af kriminalitetsramte borgere				
DELMÅL	INDSATSER	INDIKATORER	OPFØLGNING & TILSYN	TIDSFRIST
Dansk politi afdækker kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening med henblik på at udvikle målrettede trygheds- og tillidsskabende indsatser.	C1: Afdækning af omfanget af og årsagerne til kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening	Der foreligger en analyserapport af årsagerne til kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiets betjening	Rigspolitiet	2.kvartal 2018
Dansk politi implementerer målrettede initiativer med fokus på at øge tilfredsheden med politiet blandt kriminalitetsramte borgere	C2: Udvikling af servicecentrenes og politiets alarmcentralers betjening af kriminalitetsramte borgere	Afdækning af behov for nye retningslinjer for servicecentrenes og politiets alarmcentralers betjening af kriminalitetsramte borgere foreligger	Rigspolitiet	4. kvartal 2018
	C3: Betjeningen af ofre for voldtægt, hadforbrydelser og stalking	Nye nationale retningslinjer på stalkingområdet	Rigspolitiet	1. kvartal 2017
		Der er udbudt en efteruddannelse på hadforbrydelsesområdet	Rigspolitiet	1. kvartal 2017
		Offerundersøgelse viser en stigning i tilfredshed med politiet blandt ofre for stalking og hadforbrydelser	Rigspolitiet	2019

Nationalt mål: (3) Utryghedsskabende adfærd reduceres i de særligt udsatte boligområder				
Fokusområde: (D) Dialogbaseret og relationsskabende politiarbejde i lokalsamfundet				
DELMÅL	INDSATSER	INDIKATORER	OPFØLG- NING & TIL- SYN	TIDSFRIST
Dansk politi implementerer nye dialogbaserede og relationsskabende initiativer i de særligt udsatte boligområder inden 2020.	D1) Koncept rettet mod utryghedsskabende knal- lertkørsel	Konceptet er til- gængeligt på Pol- net. Forsøgspolitikredse har iværksat ind- sats med udgangs- punkt i konceptet. Ekstern proceseva- lueringsrapport	Rigspolitiet Rigspolitiet Rigspolitiet	1. kvartal 2018 3. kvartal 2017 1. kvartal 2018
	D2) Indsatser rettet mod unges utryghedsskabende adfærd	Politikredse med problemer med utryghedsskabende adfærd har igang- sat en intensiveret indsats overfor utryghedsskabende adfærd	Rigspolitiet	3. kvartal 2017
	D3) Community policing Implementering af koncept for community policing	Konceptet er til- gængeligt på Pol- net Politikredse med SUB-områder har implementeret kon- ceptet inden for den angivne deadline	Rigspolitiet Rigspolitiet	1. kvartal 2018 Ultimo 2018

Tværgående vidensspor

DELMÅL	INDSATSER	INDIKATORER	OPFØLG- NING & TIL- SYN	TIDSFRIST
	V1) Udvikling af nye mål for de centrale begreber, der kobler sig til nationale mål og delmål	Politiets Tryghedsindeks 2017 indeholder spørgsmål, der kan danne grundlag for en baseline-måling	Rigspolitiet	2. kvartal 2017
	V2) Afdækning af årsagerne til tryghed og tillid til politiet med fokus på betydningen af politiets virke	Håndbog i tryghedsskabende politiarbejde	Rigspolitiet	4. kvartal 2019

06

Ressourcemæssig belastning

06.1 Ressourcemæssig belastning

I afsnittet redegøres for et skøn over strategiens belastning af både politikredsene og Rigspolitiet.

Med henblik på at vurdere, hvorvidt indsatserne kan håndteres indenfor de normale rammer i dansk politi, er der udarbejdet et skøn for merbelastningen af medarbejderressourcer i dansk politi i forhold til 2016-niveau.

Det gælder generelt for de operative strategier, at en stor del af indsatserne er opgaver, der skal løses af Rigspolitiet som led i at styrke Rigspolitiets rolle som retnings-sættende og styrende for dansk politi (nye koncepter, ny teknologi, udviklingsprojekter, videnindhentning mv.). Derudover er der en række indsatser, som har til hensigt at ensrette arbejdsgange i dansk politi. Disse vil belaste politikredsene som implementeringsopgaver i en begrænset periode og derefter indgå som en del af den ordinære drift. Yderligere er der en række tiltag under de enkelte strategier, som kun vil belaste udvalgte politikredse.

I det følgende fremgår et overordnet skøn over, hvorvidt indsatserne i denne strategi forventes at belaste henholdsvis politikredsene og Rigspolitiet.

Strategiens belastning af politikredse

I nedenstående tabel ses en oversigt over den vurderede samlede belastning af politikredsene som følge af implementering af strategien for politiets indsats på tryghedsområdet. Strategien er flerårig og gælder til og med 2019. Det er væsentligt at bemærke, at skønnet har størst validitet for 2017, da strategierne er dynamiske, og indsatserne for 2018 og 2019 derfor er fleksible og revurderes løbende.

Samlet belastning af politikredsene som følge af operativ strategi for politiets indsats på tryghedsområdet ⁹											
2017				2018				2019			
K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4
0	0	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+

⁹ 0 = neutral/uændret belastning ift. 2016. + = lidt øget belastning ift. 2016. ++ = væsentlig øget belastning ift. 2016. Lyserød farve angiver, at indsatserne er geografisk differentieret og derfor ikke belaster alle politikredse på samme tid. Rød farve angiver, når indsatserne belaster alle politikredse. Skemaet viser belastningen for kvartaler, dvs. K1 henviser til første kvartal osv.

Hovedparten af indsatserne på området er rettet mod Rigspolitiet og Rigspolitiets rolle som retningsgivende og styrende for dansk politi. I forhold til enkelte af disse indsatser har Rigspolitiet brug for sparring og involvering af relevante politikredse. Disse indsatser vil kun i meget begrænset omfang belaste politikredsene.

Det er særligt indsatserne implementering af A2) mobile politistationer og D3) "Community policing", der vil belaste politikredsene. Herudover vil indsats B2) Tryghedsambassadører også kunne belaste politikredsene.

Strategiens belastning af Rigspolitiet

Belastning for Politiområdet

Det er især udviklingen af koncepter for mobile politistationer og community policing samt tilfredshedsundersøgelsen blandt kriminalitetsramte borgere, der forventes at belaste Politiområdet fra primo 2017 til 2019.

Herudover vil også indsatserne vedr. tryghedsambassadører, koncept rettet mod utryghedsskabende knallertkørsel, afdækning af årsagerne til tryghed og tillid til politiet og indsatserne vedr. tryghedsskabende kommunikation kræve ressourcer i Politiområdet i navnlig 2017-18.

Belastning for øvrige koncernområder

I forhold til Rigspolitiets øvrige koncernområder er det primært Koncern HR, der forventes at blive belastet i forbindelse med indsatserne beskrevet i strategien vedr. tryghedsområdet.

Den HR-mæssige understøttelse består primært i tildeling af ressourcer i forbindelse med udbredelsen af Community Policing i 2018-2019. En yderligere præcisering af de nødvendige HR tiltag kræver en detaljeret afklaring af de overordnede kompetenceudfordringer i dialog med Koncern HR.

Der er it-projekter tilknyttet til strategien, men Koncern IT indgår i arbejdet med analyseopgaven i forbindelse med den virtuelle politistation.

Den samlede merbelastning af Rigspolitiet

Det er Rigspolitiets vurdering, at strategien for politiets indsats på tryghedsområdet vil føre til:

- let øget til væsentlig øget belastning af Politiområdet i strategiperioden fra K1 2017-K4 2019

- en let øget belastning i Koncern HR i 2018/2019 med udbredelsen af et tryghedsskabende mindset i politiet og mere specifikt i forbindelse med projekterne "mobile politistationer" og "community policing".
- en let øget belastning i Koncern Kommunikation i 2018/2019 i forbindelse med arbejdet med tryghedsskabende kommunikation.

07

**Funktionelle
strategier**

07.1 Understøttelse af den operative strategi

En succesrig gennemførelse af den beskrevne operative strategi forudsætter en række understøttende indsats. Kapitlet beskriver de understøttende indsats, der er identificeret i strategien.

HR

Politiets HR-strategi for 2017-2020 skal som funktionel strategi understøtte, at politiet vedvarende udvikler sig og står stærkere i forhold til løsningen af kerneopgaverne. HR-strategiens fokus er overordnet at understøtte realiseringen af virksomhedsstrategien – og dermed også de operative strategier, samt at politiet langsigtet er sikret udviklingsmuligheder i overensstemmelse med politiets nationale strategiske analyser.

Medens HR-strategien er forudsætningsdannende og tværgående, er HR-afsnittene i de operative strategier overvejende specifikke og indsatsorienterede i forhold til den konkrete operative strategi. Den samlede HR-indsats – uanset om den udspringer af HR-strategien eller af den enkelte operative strategi – har således fokus på at skabe forudsætning for at realisere politiets operative mål, og HR-afsnittet i denne operative strategi skal derfor læses i sammenhæng med politiets HR-strategi for 2017-2020.

Den operative strategi for politiets indsats på tryghedsområdet forudsætter, at en række kompetenceudfordringer adresseres i HR-regi.

Grundlæggende forudsættes det, at virket for subjektiv tryghed bliver oplevet og forstået som en af politiets kerneopgaver på alle niveauer i dansk politi. I forhold til udvælgelsen af strategiens indsats kan særlig tre overordnede kompetenceudfordringer identificeres:

- 1) Der er brug for at ændre måden, hvorpå dansk politi går til løsningen af nye og/eller komplekse problemstillinger. Fremadrettet er det nødvendigt, at komplekse problemstillinger altid i udgangspunktet søges løst i samarbejde med eksterne samarbejdspartnere. Der er værdi i de eksisterende samarbejdsrelationer med andre myndigheder, men for at understøtte innovative og bæredygtige løsninger er det nødvendigt, at dansk politi intensiverer anvendelsen af nye arbejds- og samarbejdsformer såsom co-creation. For at understøtte denne strategiske satsning med at igangsætte og vedligeholde dynamiske samarbejdsrelationer forudsættes det, at de rette kompetencer er til stede i dansk politi – især på lederniveau.

- 2) Strategien lægger op til, at civil- og lokalsamfund i højere grad involveres som ligeværdige partnere i lokalpolitikens opgavedefinition og -løsning. For at denne strategiske satsning skal lykkes, er det nødvendigt, at dansk politi har de rette kompetencer, der kan løfte opgaven med at knytte bånd mellem det lokale politi og lokalområdet. Dette forudsætter blandt andet en tydeligere værdsættelse af de lokalpolitimæssige kompetencer, hvilke fx kunne understøttes via en uddannelsesmæssig specialisering inden for rammerne af et forebyggelsesuddannelsesspor.
- 3) Strategien forudsætter, at politiets direkte borgerkontakt i endnu højere grad end i dag tager udgangspunkt i borgernes ønsker og behov. Udfordringen består i at se dansk politi som en organisation, der leverer serviceydelser til borgerne, hvor borgernes – og i særlig grad de borgerne, der har direkte kontakt med politiet – oplevelse af politiet og politiets betjening bliver centrale pejlemærker. Denne justering kræver, at kundeserviceelementet i politiets virke tydeligere prioriteres og sætter retning for kontakten med borgerne.

Derudover kan det bemærkes, at implementering af viden og nye arbejdsmetoder kan styrkes, hvis spredning af viden og erfaringer med nye arbejdsmetoder udvikles både mellem Rigspolitiet og politikredsene samt mellem politikredsene indbyrdes. Udbredelsen af nye arbejdsmetoder bør således i højere grad foregå horisontalt fra politikreds til politikreds. Realiseringen af denne ambition kræver en kredsoverskridende udviklingskultur og en mere fleksibel model for allokering af ekspertise mellem kredsene.

Disse udfordringer forudsætter både et lokalt fokus på og prioritering af kompetenceopbygning i forhold til co-creation, forebyggelse og serviceorientering i politikredsene, og et nationalt fokus på at sikre en relevant, tidssvarende og ressourcebevidst portefølje af uddannelser og andre udviklingsmuligheder i forhold til samme områder. Tilsvarende er der behov for et løbende fokus både lokalt og nationalt på ekstern rekruttering af de nødvendige kompetencer og på at sikre, at disse integreres effektivt. Integration af nye og anderledes kompetencer og arbejdsmetoder forudsætter et stærkt ledelsesfokus og som oftest også, at der arbejdes målrettet med forandringsledelse, så der sikres en effektiv og holdbar implementering. Strategien forudsætter derfor også, at der sikres en stærk og udviklingsorienteret ledelse, der forstår at implementere og udnytte de nye muligheder.

Strategien forudsætter et tæt samspil med lederne, den lokale HR-organisation og Koncern HR.

It og teknologi

Denne operative strategis mål, fokusområder og indsatser forudsættes gennemført indenfor rammerne af den eksisterende it- og teknologiunderstøttelse. Nyudvikling og ændringer i eksisterende brugsmønstre er anført udtrykkeligt de steder, hvor dette er forudsat. Forudsættende aktiviteter vil følge allerede etablerede governanceprocesser herunder også allokering af ressourcer til de enkelte initiativer.

I det følgende fremgår de it- og teknologimæssige udviklingstiltag og den systemunderstøttelse, der er nødvendig til realiseringen af strategiens overordnede målsætning. Nogle af tiltagene drejer sig om allerede igangsatte projekter, andre gange er der tale om afdækning af behov. I få tilfælde er der tale om ønsker til nye it-projekter. Rigs politiet, Koncern IT vil i samarbejde med Politiområdet planlægge og igangsætte de nødvendige processer.

Generelt understøttes strategiområdet gennem udnyttelse af allerede eksisterende it-understøttelse.

Indsatsområdet om afdækning af potentialet i en virtuel politistation forventes gennemført i strategiperioden. Koncern IT medvirker til at sikre behandling af foranalysen i projektplanlægningsproceduren.

Konceptet med mobile politistationer skal indplaceres i projektporteføljen i strategiperioden. Koncern IT medvirker til at sikre behandling af foranalysen i projektplanlægningsproceduren.

Det sikres, at der indenfor rammerne af den eksisterende systemunderstøttelse skabes mulighed for afdækning af omfanget af og årsagerne til kriminalitetsramte borgere tilfredshed med politiets betjening. Særligt at der sker registrering af de fornødne data, og at disse kan sammenstilles på en brugbar måde i et eksisterende analyseværktøj.

Kommunikation

Tryghedsstrategien knytter tæt an til Politiets kommunikationsstrategi 2016-2020, hvori det understreges, at politiets kommunikationsindsats skal understøtte trygheden i befolkningen, både i den løbende kommunikation og i krisekommunikationen. Videudvikling af principperne for en tryghedsskabende kommunikation henover de forskellige kommunikationskanaler er en central del af politiets tryghedsskabende indsats, idet tryghed og tillid til politiet er påvirket af medier og historier om kriminalitet og politiets virke. Udvikling af politiets tryghedsskabende kommunikation vil ske i et tæt samarbejde med Rigs politiets Kommunikationsafdeling.

Der vil i samarbejde med Rigs politiets Kommunikationsafdeling blive udarbejdet en særskilt kommunikationsplan til at understøtte strategiens eksekvering og forankring i

organisationen. Kommunikationen skal understøtte implementeringen af strategien blandt ledere og medarbejdere, herunder skabe motivation og engagement blandt nøglemedarbejdere.

Der vil i forbindelse med nye værktøjer, initiativer og milepæle blive udviklet relevant kommunikationsmateriale og -aktiviteter frem mod 2020.

Økonomiske konsekvenser

Initiativerne i strategien for politiets indsats på tryghedsområdet forudsætter løbende udviklingsarbejde, it-udvikling og systemunderstøttelse samt anlægsanskaffelser. Helt overordnet vurderes strategien at have begrænsede økonomiske meromkostninger til udvikling og drift i forhold til de allerede udmøntede rammer. De økonomiske vurderinger er baseret på det nuværende kendskab til initiativerne i strategien og vil kunne tilpasses i et forholdsmæssigt omfang.

På det forretningsmæssige område vurderes det, at der i strategiperioden kan opstå behov for specialistkompetencer, som Rigspolitiets ikke nødvendigvis har til rådighed. Det estimeres på nuværende tidspunkt, at udgifterne til ekstern konsulentbistand vil ligge omkring 2,5–3 mio. kr. for hele projektperioden. Herudover arbejdes der løbende på videreudvikling af politiets tryghedsindeks. De eventuelle meromkostninger ved denne videreudvikling er på nuværende tidspunkt ubekendte, men forventes at være af forholdsvis begrænset omfang.

På HR-området forudsætter strategien, at der gennemføres aktiviteter, som sikrer, at en række kompetenceudfordringer adresseres i HR-regi, samt at implementering af viden og nye arbejdsmetoder styrkes. Initiativerne kræver ressourcemæssig prioritering som en del af det løbende udviklingsarbejde i Rigspolitiets Koncern HR.

På it-området vil initiativerne vedrørende borgernes oplevelse af dansk politi som nærværende og tilgængeligt betyde, at Rigspolitiets Koncern IT bistår med kortlægning af den tekniske løsning til en virtuel politistation.

Initiativerne i strategien for politiets indsats på tryghedsområdet forudsætter derudover, at der foretages konkrete anlægsanskaffelser, herunder indkøb af mobile politistationer til tre forsøgskredse (en KST-vogn pr. kreds). Omkostningerne forventes at udgøre ca. 4 mio. kr. i alt.

08 Litteratur

08.1 Litteraturliste

Andersen, H. S. (2008). Why do residents want to leave deprived neighbourhoods? The importance of residents' subjective evaluations of their neighbourhood and its reputation. *Journal of Housing and the Built Environment*, 23(2), 79-101.

Andersen, H. S. & S. Bjørn, A. Clementsen, G. Gottschalk, H. Nielsen, J. N. Larsen, R. H. Scherg, V. Suenson (2009). *Evaluering af indsatsen i fem kvarterløftsområder 2002-2008*. København: Statens Byggeforskningsinstitut. Aalborg Universitet i København.

Andersen, J. & A. Hede, J. Goul Andersen (2013). *Tryghedsmåling 2013 - Danskeres hverdagsproblemer*. København: TrygFonden.

Andersen, J & A, Hede, J. Goul Andersen (2015). *Tryghedsmåling 2015 - Den lange vej ud af krisen*. København: TrygFonden.

Andersen, J (2016). *Danskerne syn på terror II*. København: TrygFonden
Avlund, N. & L. Kjeldsen, L. Darsø (2013). *Trygheden i danske byområder. En måling af trygheden ved at bo og færdes i udsatte boligområder sammenlignet med andre byområder i Danmark*. Hvidovre: Center for Boligsocial Udvikling.

Balvig, F., Holmberg, L., & Nielsen, M. P. H. (2009). *Politireformen år to*. Befolkningens og samarbejdspartnernes syn på politiet i november/december 2008. Københavns Universitet, Rigspolitiet.

Balvig, F., Kyvsgaard, B., & Pedersen, A. -J. B. (2013). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 1995-96 og 2005-12*. København: Københavns Universitet, Justitsministeriet, Det Kriminalpræventive Råd, Rigspolitiet.

Balvig, F., & Holmberg, L. (2013). *Politiet - og befolkningens tryghed der hvor de bor*. Dansk Politi.

Bennett, T. (1991). The effectiveness of a police-initiated fear-reducing strategy. *The British Journal of Criminology*, 31(1), 1-14.

Britto, S. (2013). Diffuse anxiety: The role of economic insecurity in predicting fear of crime. *Journal of Crime and Justice*, 36(1): 18-34.

Brown, B. B., Perkins, D. D., & Brown, G. (2004). Incivilities, place attachment and crime: Block and individual effects. *Journal of Environmental Psychology*, 24(3), 359-71.

Brunton-Smith, I. & P. Sturgis (2011). Do neighborhoods generate fear of crime? An empirical test using the British crime survey. *Criminology*, 49(2): 331-369.

- Bursik, R., & Grasmick, H. G. (1993). *Neighborhoods and crime: The dimensions of effective community control*. New York: Lexington Books.
- Conklin, J. E. (1975). *The impact of crime*. New York: Macmillan.
- Cordner, G. W. (2010). *Reducing fear of crime: Strategies for police*. US Department of Justice, Office of Community Oriented Policing Services Washington, DC.
- Dehlholm, M., & Jensen, M. K. (2015). *Chikane og problemskabende adfærd i særligt udsatte almene boligområder*. København: Als Research.
- Doyle, M., Frogner, L., & Andershed, H. (2015). *Tryggare kan ingen vara? Människors trygghet i närvaro av poliser, ordningsvakter och polisvolontärer*. Polismyndigheten, Rikspolischefens kansli Rapport 2015:1.
- Ejsing, A. K. (2012). *Kriminalitet og tryghed 2012*. Hellerup: Forsikring & Pension.
- Eriksson, K. (2009). *Otrygghet och segregation bostadsområdets betydelse för allmänhetens otrygghet och oro för brott*. Stockholm: Brottsförebyggande Rådet.
- Farrall, S., Gray, E., & Jackson, J. (2007). *Theorising the fear of crime: The cultural and social significance of insecurities about crime. Experience and Expression in the Fear of Crime: Working Paper No. 5*.
- Farrall, S. D., Jackson, J., & Gray, E. (2009). *Clarendon Studies in Criminology Series: Social order and the fear of crime in contemporary times*. Oxford: Oxford University Press.
- Ferguson, K. M., & C. H. Mindel (2007). *Modeling fear of crime in Dallas neighborhoods: A test of social capital theory*. *Crime & Delinquency*, 53(2): 322-349.
- Foster, S., & Giles-Corti, B. (2008). The built environment, neighborhood crime and constrained physical activity: An exploration of inconsistent findings. *Preventive Medicine*, 47(3): 241-51.
- Gill, C., Weisburd, D., Telep, C. W., Vitter, Z., & Bennett, T. (2014). Community-oriented policing to reduce crime, disorder and fear and increase satisfaction and legitimacy among citizens: A systematic review. *Journal of Experimental Criminology*, 10(4): 399-428.
- Githens-Mazer, J., Lambert, R. (2010): *Islamophobia and Anti-Muslim Hate Crime: a London Case Study*. University of Exeter.
- Gray, E., Jackson, J., & Farrall, S. (2011). Feelings and functions in the fear of crime: Applying a new approach to victimisation insecurity. *British Journal of Criminology*, 51(1): 75-94.
- Hansmaier, M. (2013). Crime, fear and subjective well-being: How victimization and street crime affect fear and life satisfaction. *European Journal of Criminology*, 10(5): 515-33.

Hede, A., Andersen, J. G., Andersen, J. (2009). *Tryghedsmåling 2009. Danskernes tryghed på verdenskrisens og bandekrigenes tid*. Kongens Lyngby: TrygFonden.

Holmberg, L. (2005). Policing and the feeling of safety: The rise (and fall?) of community policing in the Nordic countries. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*, 5(2): 205-219.

Innes, M. (2007). The reassurance function. *Policing*, 1(2): 132-141.

Jackson, J., Bradford, B., Stanko, B. og Hohl, K. (2013). *Just Authority? Trust in the police in England and Wales*. Routledge.

Jackson, J., Bradford, B., Hohl, K., & Farrall, S. (2009). Does the fear of crime erode public confidence in policing? *Policing*, 3(1):100-111.

Jackson, J., Gray, E. (2010): Functional fear and public insecurities about crime. *British journal of criminology*, 50(1): 1-22.

Johansen, K.B.H, Tjørnhøj-Thomsen, T., Helweg-Larsen, K. (2013): *Stalking i Danmark: En kortlægning af erfaringer, Konsekvenser og Støttebehov*. København: Syddansk Universitet, Statens Institut for Folkesundhed.

Justitsministeriets Forskningskontor (2016). *Tryghed og holdning til politi og retssystem. Danmark i forhold til andre europæiske lande*. København: Justitsministeriet. Justitsministeriet Politi- og Straffeafdelingen, notat d. 27. januar 2016.

Kjeldsen, L., & Avlund, N. (2016). *Trygheden i danske byområder 2*. CFBU.

Kongstad, A. & P. Kruize (2011). *Når det kommer tæt på*. Effekter af hjemmerøveri på lokalsamfundets beboere i forhold til tryghed, sikring og adfærd. København: Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet.

Kristensen, H., & Skifter Andersen, H. (2009). *Befolkningens boligønsker*. Center for Bolig og Velfærd, Realdania Forskning.

Lauterbach, T. (2015). *It-anvendelse i befolkningen 2015*, København: Danmarks Statistik.

Leah, R. (1994). *Fear of crime has shoppers shaking*. Advertising Age.

Liska, A. E., Lawrence, J. J., & Sanchirico, A. (1982). Fear of crime as a social fact. *Social Forces*, 60(3):760-70.

Lorenc, T., Clayton, S., Neary, D., Whitehead, M., Petticrew, M., Thomson, H., mfl. (2012). Crime, fear of crime, environment, and mental health and well-being: Mapping review of theories and causal pathways. *Health Place*, 18(4): 757-65.

Loukaitou-Sideris, A. (2006). Is it safe to walk? Neighborhood safety and security considerations and their effects on walking. *Journal of Planning Literature*, 20(3): 219-32.

Lüdemann, C. (2006). Kriminalitätsfurcht im urbanen raum. Eine Mehrebenenanalyse zu individuellen und sozialräumlichen Determinanten verschiedener Dimensionen von Kriminalitätsfurcht. *Kölner Zeitschrift Für Soziologie Und Sozialpsychologie*, 58(2): 285-306.

Markowitz, F. E., Bellair, P. E., Liska, A. E., & Liu, J. (2001). Extending social disorganization theory: Modeling the relationships between cohesion, disorder, and fear. *Criminology*, 39(2): 293-320.

McCollister, K. E., French, M. T., & Fang, H. (2010). The cost of crime to society: New crime-specific estimates for policy and program evaluation. *Drug and Alcohol Dependence*, 108(1-2): 98-109.

Mellgren, C. & L. Pauwels, M. T. Levander (2010). Neighbourhood disorder and worry about criminal victimization in the neighbourhood. *International Review of Victimology*, 17: 291-310.

Millie, A. (2014). Reassurance policing and signal crimes. In G. Bruinsma & D. Weisburd (Red.), *Encyclopedia of criminology and criminal justice* (s. 4327-4335). New York: Springer.

Naplava, T. (2008). Kriminalitätsfurcht und registrierte Kriminalität. Sozialökologische Analysen mit Aggregatdaten und Mehrebenenanalysen. *Monatsschrift Für Kriminologie Und Strafrecht*, 91(1): 56-73.

Perkins, D.D., & Taylor, R. B. (1996). Ecological assessments of community disorder: Their relationship to fear of crime and theoretical implications. *American Journal of Community Psychology*, 24(1): 63-107.

Rigspolitiet (2013). *Politiets Tryghedsindeks. En måling af trygheden i Danmark, i de 12 politikredse, i de fem største byer og i 34 særligt udsatte boligområder*. København: Rigspolitiet.

Rigspolitiet (2015a). *Politiets Tryghedsindeks. En måling af trygheden i: De særligt udsatte boligområder; de fem største byer i Danmark; de 12 politikredse i Danmark; hele Danmark*. København: Rigspolitiet.

Rigspolitiet (2015b). *Strategisk analyse 2015*. Rigspolitiet.

Rigspolitiet (2016b). *Strategisk analyse 2016*. Rigspolitiet.

Rigspolitiet (2015c). *Politiets Tryghedsindeks. En måling af trygheden i: De særligt udsatte boligområder; de fem største byer i Danmark; de 12 politikredse i Danmark; hele Danmark*. København: Rigspolitiet.

Rigspolitiet (2015d), Co-Creation – værktøjskasse version 1.0.

Rigspolitiet (2016), Strategi for kommunikation. Rigspolitiet.

Rigspolitiet (2016a). *Politiets Tryghedsindeks*. Rigspolitiet.

- Salmi, S., Grönroos, M., & Keskinen, E. (2004). The role of police visibility in fear of crime in Finland. *Policing*, 27(4): 573-91.
- Sargeant, E. (2015). Policing and collective efficacy: The relative importance of police effectiveness, procedural justice and the obligation to obey police. *Policing and Society*, 1-14.
- Scherg, R. H. (2013). *Kriminalpræventiv og utryghedsforebyggende miljø- og byplanlægning. En vidensopsamling*. København: Statens Institut for Byggeforskning.
- Scherg, R. H. (2016). *Utrygheden finder sted. En undersøgelse af utryghed ved kriminalitet med særlig fokus på udforskningen af utryghedens rumlige dimensioner og miljømæssige årsager*. Aalborg Universitet. Ph.d.-afhandling.
- Shaftoe, H., & Read, T. (2005). Planning out crime: The appliance of science or an act of faith? In N. Tilley (Red.), *Handbook of crime prevention and community safety* (245-265). Willan publishing.
- Skogan, W. G., & Maxfield, M. G. (1981). *Sage library of social research: Vol. 124. Coping with crime: Individual and neighborhood reactions*. Beverly Hills: Sage Publications.
- Skogan, W. G. (1990). *Disorder and decline*. New York: Free Press.
- Turner, L., Whittle, S. & Combs, R. (2009): *Transphobic Hate Crime in the European Union*. London: Ilga Europe.
- Van den Berg, L., Pol, P. M. J., Mingardo, G., & Speller, C. J. M. (2006). *The safe city* (s. 1-6). Aldershot: Ashgate.
- Visser, M., Scholte, M., & Scheepers, P. (2013). Fear of crime and feelings of unsafety in european countries: Macro and micro explanations in cross-national perspective. *The Sociological Quarterly*, 54(2): 278-301.
- Weatherall, C. D., Boje-Kovacs, B., & Egsgaard-Pedersen, A. (2016). Et historisk tilbageblik på de særligt udsatte boligområder udpeget i 2014 udviklingen i tilflyttere, fraflyttere og fastboende. København: Kraks Fond Byforskning.
- Weisburd, D., Davis, M., & Gill, C. (2015). Increasing collective efficacy and social capital at crime hot spots: New crime control tools for police. *Policing*, 9(3), 265-274.
- Whitley, R., & Prince, M. (2005). Fear of crime, mobility and mental health in inner-city london, UK. *Social Science & Medicine*, 61(8): 1678-88.
- Zhao, J., Schneider, M., & Thurman, Q. (2002). The effect of police presence on public fear reduction and satisfaction: A review of the literature. *The Justice Professional*, 15(3): 273-299.

RIGSPOLITIET
POLITIOMRÅDET

Polititorvet 14,
1780 København V

Telefon dir.: 33 14 88 88
Telefon: 33 14 88 88

Email: politi@politi.dk
Web: politi.dk